

Työ- ja elinkeinoministeriön toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2015–2018

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu
Konserni
7/2014

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

Työ- ja elinkeinoministeriön toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2015–2018

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja

Konserni

7/2014

Tekijät Författare Authors		Julkaisu-aika Publiceringstid Date	
Työ- ja elinkeinoministeriö Konserniohjausyksikkö		Helmikuu 2014	
		Toimeksiantaja(t) Uppdragsgivare Commissioned by	
		Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy	
		Toimielimen asettamispäivä Organets tillsättningsdatum Date of appointment	
Julkaisun nimi Titel Title			
Työ- ja elinkeinoministeriön toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2015–2018			
Tiivistelmä Referat Abstract			
Vuosien 2015–2018 toiminta- ja taloussuunnitelma on keskeinen asiakirja työ- ja elinkeinoministeriön konsernin toiminnan suunnittelussa. Asiakirjan tarkoituksena on tukea konsernin vaikuttavuutta ja antaa perusteita valtiontalouden kehyspäätöksen ja vuosittaisen talousarvioehdotuksen laadintaa varten. Toiminta- ja taloussuunnitelman tarkoituksena on varmistaa hallitusohjelman ja sen strategisen toimeen-panosuunnitelman sekä konsernistrategian ja muiden toimintaa ohjaavien strategioiden yhdensuuntaisuus ja kytkeytyminen talouden suunnitteluun.			
Työ- ja elinkeinoministeriön yhteyshenkilö: Konserniohjausyksikkö/Mika Niemelä, puh. 029 506 2135 (etunimi.sukunimi@tem.fi)			
Asiasanat Nyckelord Key words			
Toiminta- ja taloussuunnitelma, määräraha-kehukset, talousarvio			
Painettu julkaisu Inbunden publikation Printed publication		Verkkojulkaisu Nätpublikation Web publication	
ISSN	ISBN	ISSN 1797-3562	ISBN 978-952-227-829-6
Kokonaissivumäärä Sidoantal Pages		Kieli Språk Language	
45		Suomi, Finska, Finnish	
Julkaisija Utgivare Published by			
Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy		Vain sähköinen julkaisu Endast som elektronisk publikation Published in electronic format only	

Esipuhe

Jyrki Kataisen hallituksen tavoitteena on välittävä ja menestyvä Suomi. Hallituksen toimintaa ja kaikkea päätöksentekoa yhdistää kolme keskeistä strategista kokonaisuutta. Nämä ovat:

- köyhyyden, eriarvoisuuden ja syrjäytymisen vähentäminen,
- julkisen talouden vakauttaminen ja
- kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn vahvistaminen.

Nämä kaikki kokonaisuudet ovat keskeisiä työ- ja elinkeinoministeriön toiminnassa. Erityinen painoarvo tavoitteissa ja toimenpiteissä on kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn vahvistamisessa, jonka strategisen toimeenpanosuunnitelman sisältämistä kärkihankkeista työ- ja elinkeinoministeriöllä on valtaosasta päävastuu.

Vuosien 2015–2018 toiminta- ja taloussuunnitelmassaan työ- ja elinkeinoministeriö esittää näkemyksensä niistä painopisteistä, tavoitteista ja toimenpiteistä, jotka määrittelevät konsernin toimintaa tulevinä vuosina.

Toiminta- ja taloussuunnitelman tarkoituksena on varmistaa hallitusohjelman ja sen strategisen toimeenpanosuunnitelman sekä konsernistrategian ja muiden toimintaa ohjaavien strategioiden yhdensuuntaisuus ja kytkeytyminen talouden suunnitteluun sekä antaa perusteita vuosittaisten talousarvioehdotusten valmistelulle.

Sisältö

Esipuhe.....	5
1 Toimintaympäristö	7
2 TEM-konserni	10
2.1 TEM-konsernin rooli.....	10
2.2 TEM-konsernin tahtotila.....	10
2.3 TEM-konsernin tehtäväkenttä.....	10
2.4 TEM-konsernin toimijat.....	11
3 Konsernistategian mukaiset tavoitelinjaukset	
suunnittelukaudella	12
4 Toimintasuunnitelmat politiikkalohkoittain	14
4.1 Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	14
4.2 Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka.....	18
4.3 Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden	
sääntely ja työelämä	20
4.4 Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka	23
4.5 Energiapolitiikka	26
4.6 Kotouttaminen	29
4.7 Hallinto.....	31
5 TEM-konsernin yhteisten toimintojen kehittäminen	
suunnittelukaudella	33
5.1 eTEM 2.0.....	33
5.2 Tiedonhallinta.....	38
5.3 Tutkimus- ja selvitystoiminta	38
6 Lainsäädäntösuunnitelma 2015–2018.....	39
7 Arviointisuunnitelma	40
8 Riskien hallinta.....	42
9 Resurssit	43

1 Toimintaympäristö

Epävarmuus ja jatkuvat, nopeat muutokset ovat osa globaalitaloutta. Euroalue, erityisesti talous- ja rahoituskriisin kanssa painivat maat ovat kääntymässä hyvin hitaaseen kasvuun. Euroalueen viimeaikaisista rohkaisevista uutisista huolimatta kasvu on kuitenkin hauraalla pohjalla. Maailmantalouden pitkittyneen taantumuhan ohella Suomen rakenteelliset haasteet lisäävät synkkää kuvaa tulevasta.

Taloukasvu ja sen myötä työllisyyden kehitys ovat osoittautuneet huomattavasti hallituskauden alussa ennakoitua heikommiksi. Vientiteollisuuden tilauskanta ja tavaraviennin volyymi ovat olleet selvästi alemmalla tasolla, mutta hintakilpailukyvyn paraneminen piristää vientinäkymiä. Vienti lähtee hitaaseen kasvuun ja vaihtotaseen alijäämä supistuu. Lähivuosien vaimea taloukasvu ei kuitenkaan yksistään riitä korjaamaan julkisen talouden epätasapainoa. Hallitus on laatinut mittavan rakennepoliittisen ohjelman tavoitteena tasapainon vähittäinen saavuttaminen. Kevään 2014 kehysriihessä on tarkoituksena arvioida ohjelman riittävyttä ja mahdollisesti tarvittavia lisätoimia tasapainon saavuttamiseksi. Ohjelman vaikutukset näkyvät kehyskaudella 2015–2018.

Yrityksiä, työpaikkoja ja kokonaisia tuotannonaloja on siirtynyt lähemmäs markkinoita ja alemman kustannustason maihin. Rakennemuutos vaikuttaa voimakkaasti perinteisten toimialojen lisäksi niihin tutkimus- ja kehittämistoimintaan panostaneisiin toimialoihin ja kasvukeskuksiin, joiden varaan Suomen talous ja kilpailukyky on rakentunut. Teollisuuden BKT-osuus supistuu ja tuottavuuden trendikasvu on kääntynyt laskuun.

Kehittyvät markkinat ovat kuitenkin tarjonneet kansainvälisille yrityksillemme myös mahdollisuuksia päästä osalliseksi muualla tapahtuvasta kasvusta. Erityisesti Venäjä ja Kiina ovat Suomelle keskeisiä markkina-alueita, mutta myös muut nousevat taloudet ovat houkuttelevia investointikohteita.

Suomen elinkeinoelämän roolia kansainvälisessä työnjaossa tulee arvioida jatkuvasti. Merkittävä osa Suomen aiemmasta menestyksestä on syntynyt korkean jalostusarvon tuotannossa ja palveluissa. Koulutustason nousu ja innovatiivisuus erityisesti Aasian kehittyvissä maissa kertovat muutoksista tuotannon globaaleissa arvoketjuissa. Kehittyvät maat siirtyvät halpatuotannosta yhä korkeammalle tasolle ja kilpailemaan länsimaiden kanssa samoille markkinoille. Pula luonnonvaroista on muuttamassa myös Afrikan roolia globaalitaloudessa. Uutena ilmiönä on ollut havaittavissa myös työn siirtymistä takaisin halvan tuotannon maista.

Suomen vahvuutena globaalissa kilpailussa on toistaiseksi ollut koko väestön korkea koulutus- ja osaamistaso. Lisäksi luovuus, hyvä innovaatiojärjestelmä, toimiva fyysinen infrastruktuuri sekä vakaa ja turvallinen yhteiskunta luovat sinänsä hyvän pohjan toiminnalle. Ulkomaisten investointien kanta on kuitenkin Suomessa selkeästi alle EU:n tason, vaikka yksittäisiä suuria investointeja onkin viime vuosina

saatu. Lisäksi kasvuyritysten määrä on kääntynyt nousuun, vaikka toimintaympäristö ei aina riittävästi tue uusien innovaatioiden markkinoille tuloa.

Uudistamistarpeen myötä innovaatioiden, yrittäjyyden, riskin ottamisen ja töiden tuloksellisen organisoinnin merkitys kasvaa. Yritysten ja niiden asiakkaiden kannalta hyvin toimivat markkinat ja kilpailukykyinen säädösympäristö ovat edellytyksiä menestymiselle globaalissa kilpailussa. Aineettomien oikeuksien käytöllä ja hallinnalla on yhä tärkeämpi rooli. Pyrkimykset rajoittaa talouden avoimuutta ja rakentaa esteitä markkinoiden toimivuudelle ovat lisääntyneet. Esimerkkeinä tästä ovat eri maiden käyttöön ottamat auto- ja telakkateollisuuden tuet.

ICT:n kehitys, robotisaatio ja digitalisoituminen vaikuttavat yhä voimakkaammin sekä yritysmaailmassa, työpaikoilla että kansalaisten parissa ja muuttavat yhteiskunnan toimintatapoja. Sosiaalisen median kautta mahdollistunut uusi yhteisöllisyys toimii merkittävänä työn organisoimisen, innovaatioiden ja markkinoiden alustana. Uudet työkalut tekevät mahdolliseksi joustavan verkostoitumisen, nopean reagoimisen ja itseorganisoitumisen uusien teemojen ympärille. Välttämätöntä on myös julkisella sektorilla kehittää sähköisiä palveluita yhdessä yritysten ja kansalaisten kanssa. Merkittäviä uusia mahdollisuuksia tarjoaa myös julkisen tiedon avaaminen yritysten käyttöön. Näköpiirissä on myös 3D-tulostuksen tarjoamia mielenkiintoisia yksilöityjen tuotteiden valmistusmahdollisuuksia siirtäen tuotantoa takaisin halpatuotantomaista.

Myös työntekijöiltä edellytetään osaamisen päivittämistä ja muutoshalukkuutta. Yrittäjä- ja etätyö sekä muut työnteon muodot yleistyvät. Työehtosopimuskäytännön tulisi antaa tukea ja muuttua vastaavasti. Hyvällä johtamisella ja työoloilla voidaan edistää työyhteisön tuloksellista oppimista, mutta myös vastata entistä osaavampien työntekijöiden vaatimuksiin. Sekä kotimainen että kansainvälinen kilpailu osaavista tekijöistä ja huippuasiantuntijoista korostuu jatkossa. Toimivat työmarkkinat ja työelämän laatu ovat kilpailuetuja, samoin kuin viihtyisä elinympäristö ja laadukkaat palvelut. Tehokkaalla kilpailupolitiikalla varmistetaan markkinoiden toimivuus. Yritysten välinen reilu kilpailu on toimivan talouden kannalta tärkeää. Kilpailun puute nostaa tuotteiden hintatasoa, vähentää kannusteita innovointiin ja alentaa siten tuottavuutta ja kasvua.

Toimivat työmarkkinat edellyttävät, että työttömyyden vähentämiseen ja työvoiman osaamiseen sekä innovoinnin kehittämiseen panostetaan edelleen vahvasti. Osin jo rakenteelliseksi muuttunut työttömyys muodostaa merkittävän riskin työvoiman saatavuudelle, julkisen talouden kestävyydelle ja ihmisten hyvinvoinnille, mutta aiheuttaa myös yhteiskunnan polarisoitumista. Huono-osaisuuden uhka lisää ihmisten turvallisuushakuisuutta.

Ilkärakenteen muutos asettaa haasteita työvoiman saatavuudelle tulevaisuudessa. Työvoima on alkanut vähentyä vuodesta 2010 alkaen. Suomen väestö on vuonna 2020 Euroopan iäkkäintä. Huoltosuhteen kehitys syrjäseuduilla on hälyttävää ja Suomessa on jo lukuisia kuntia ja seutuja, joissa työikäistä väestöä ei riitä kaikkiin tehtäviin. Parhaassa asemassa ovat suuret kaupunkiseudut, jotka hyötyvät

sisäisestä muuttoliikkeestä ja maahanmuutosta. Väestön työvoimaosuuden ja työllisyysasteen nousu on välttämätöntä.

Alueelliset ja osaamisen kohtaanto-ongelmat tulevat kärjistymään elinkeinorakenteen muuttuessa ja työikäisen väestön määrän vähentyessä. Ratkaisuina ovat työvoiman osaamisen ja liikkuvuuden lisääminen, työurien pidentäminen työelämän laatua edistämällä ja hallittu työperusteinen maahanmuutto sekä työn ja palvelurakenteen uusi organisoituminen.

Ikääntyminen vaikuttaa kulutukseen ja säästämiseen sekä eläkemenojen ja terveys- ja hoivapalvelujen kasvun myötä julkiseen talouteen. Koko väestön hyvinvoinnin ja sen kestäväen rahoituksen kannalta olennaisia ovat mahdollisimman korkea työllisyys ja hyvä tuottavuuskehitys sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Toisaalta ikääntyvän väestön kulutuskysyntä ja palvelutarve tuovat yritystoiminnalle uusia mahdollisuuksia esimerkiksi asumisen ja rakentamisen sektoreilla, hoiva- ja muissa henkilöpalveluissa sekä kulutustavarateollisuudessa. Alan vientimarkkinat ovat suuret ja kasvavat jatkuvasti.

Vihreä talous nähdään globaalisti keskeisenä kasvun, kilpailukyvyn ja hyvinvoinnin lähteenä. Vihreän kasvun ja talouden sijasta Suomessa on lähdetty hakemaan yhteistä tahtotilaa luonnonvaratalouden kautta, jossa yhdistyvät bio-, mineraali- ja vesitalous. Vihreä kasvun ja talouden näkökulmasta myös aineellisten ja aineettomien ekoinnovaatioiden edistäminen, osaava työvoima sekä tuotteiden, palveluiden ja toimintamallien kaupallistaminen on keskeistä.

Vihreän talouden tiivis integraatio ilmastonmuutoksen ehkäisyyn ja energiakykyisyyksiin on erityisen tärkeää. Ilmastonmuutoksen hillintä edellyttää merkittävää energian käytön tehostamista, materiaalien tehokasta kiertoa, uusiutuvan energian lisäämistä sekä vähäpäästöisten polttoaineiden ja teknologioiden hyödyntämistä. Tämä vaikuttaa niin teollisuustuotantoon, kuljetuksiin ja rakentamiseen kuin asumiseen, liikkumiseen ja arjen valintoihinkin.

Kattavat kansainväliset sopimukset ja toimet ovat kiireellisiä ja välttämättömiä kasvihuonekaasupäästöjen hillitsemiseksi. EU:n ilmastopolitiikka on sidoksissa kansainvälisiin ilmastoneuvotteluihin ja erityisesti Kioton pöytäkirjaan. EU-maiden sisäinen päästökauppa on yksi keskeisistä keinoista päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisesti energiaintensiivisen teollisuuden kustannukset EU:ssa ja Suomessa kohoavat päästörajoitusten ja -kaupan seurauksena, jolloin vaarana on teollisuuden kiihtyvä siirtyminen maihin, joissa tällaisia rajoituksia ei ole.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja tiukentuva ilmastopolitiikka sekä ympäristöongelmien tiedostaminen laajemmin tarjoavat myös uusia mahdollisuuksia teknologian ja palvelujen tuottajille ja viejille. Ympäristöä säästävän ja vähäpäästöisen teknologian sekä matalahiilitaloutta palvelevan osaamisen kysyntä lisääntyy edelleen.

2 TEM-konserni

Hallitusohjelma asettaa keskeiset tavoitteet työ- ja elinkeinoministeriön konsernille. Hallitusohjelman strategisesta toimeenpanosuunnitelmasta keskeisessä asemassa on kestävä talouskasvu, työllisyyden ja kilpailukyvyn vahvistaminen -politiikka-kokoisuus ja sen sisältämät kärkihankkeet. Hallitusohjelman pohjalta valmisteltu konsernistrategia kirkastaa keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet. Lisäksi eri politiikkalohkojen toimintaa ohjaavat erilaiset substanssistrategiat, jotka määrittelevät osan keskeisistä tavoitteista.

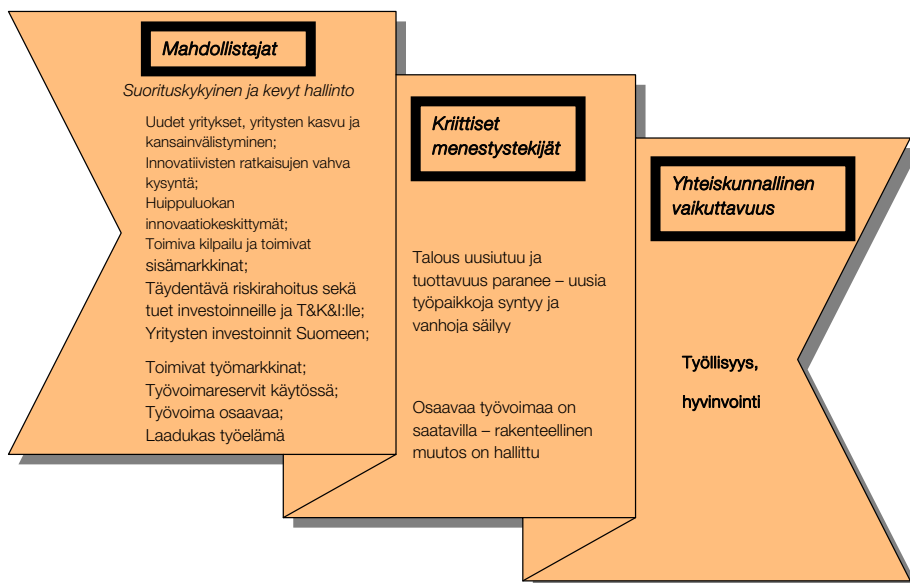
2.1 TEM-konsernin rooli

Rakennamme kestävä kasvua ja uudistumista tukevaa, kansainvälisessä kilpailussa menestyvää työ- ja elinkeinoelämän toimintaympäristöä. Tavoitteena on kestävällä pohjalla oleva korkea työllisyys ja siitä seuraava hyvinvointi.

2.2 TEM-konsernin tahtotila

Suomen kilpailukyky, työllisyys ja hyvinvointi ovat maailman kärkiluokkaa ja kestävät maailmantalouden ravistelut. Onnistumme konsernin yhteisellä tavalla toimia ja vahvalla yhteistyöllä yli organisaatiorajojen, osana koko valtiokonsernia.

2.3 TEM-konsernin tehtäväkenttä

2.4 TEM-konsernin toimijat

3 Konsernistrategian mukaiset tavoitelinjaukset suunnittelukaudella

Tavoitelinjaukset kattavat konsernin laajasta tehtäväkentästä vain osan, mutta ovat keskeisimpiä suuntaa korjaavia asioita. Niiden elinkaari on lähtökohtaisesti hallituskauden mittainen.

Tulostavoitteet kokoavat vaikuttavimmat toimenpiteet kullekin tavoitelinjaukselle osasto-, virasto- ja hallinnonalarajojen yli.

TL 0. Toteutamme strategiaa seuraavia periaatteita noudattaen:

- syvennämme vuorovaikutusta hallinnon ja sidosryhmien kanssa eri toimien yhdensuuntaistamiseksi
- uudistamme rakenteitamme ja toimintatapojamme jatkuvasti
- keskitymme olennaiseen ja toimimme siinä tehokkaasti

TL 1. Edistämme korkean arvonlisän uutta, kasvavaa ja vientiin suuntautuvaa expand »yrittöystoimintaa

Yleisenä tavoitteena on synnyttää ja ylläpitää kilpailukykyistä yrittöystoimintaa kaikilla aloilla, ml. paikalliset palvelumarkkinat. Tavoitelinjaus kohdistuu kuitenkin haastavimpaan yrittöystoimintaan, joka pystyy luomaan kasvavia maailmanluokan yrityksiä ja jatkuvasti kehittyvää osaamista.

TL 2. Edistämme työllisyyttä panostamalla erityisesti nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin ja työelämän laatuun

Korkealla oleva pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys rajoittavat talouden kasvua, väestön hyvinvointia ja heikentävät julkisen talouden tasapainoa. Työttömyyden alentaminen tukee myös työvoiman saatavuutta ja helpottaa työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmia. Työelämän laadun parantaminen lisää työn houkuttelevuutta ja tukee työurien pidentymistä

TL 3. Lisäämme Suomen energiaomavaraisuutta

Energiapolitiikan keskeinen tavoite on energiaomavaraisuuden lisääminen. Oma-omavaraisuutta lisätään käyttäen taloudellisia kannusteita, normeja ja johdonmukaista lupapolitiikkaa sekä edistämällä energiatehokkuutta.

TL 4. Poistamme rakenteellisia kilpailun esteitä

Kilpailun toimivuuden esteet ovat Suomessa tyypillisesti rakenteellisia. Esteet voivat olla seurausta esim. sääntelystä, julkisesta rahoituksesta tai julkisen sektorin

toiminnasta yksityisillä markkinoilla. Rakenteelliset kilpailun esteet voivat liittyä myös markkinoiden luonteeseen.

Tavoitelinjausten toimeenpanoa koskevat tulostavoitteet
TL 0: Toteutamme strategiaa seuraavia periaatteita noudattaen — Sähköinen toimintapa lisääntyy — Poliitiikka-alueiden arviointi ohjaa konsernin kehittämistä — Asiakaspalvelu parantuu
TL 1: Edistämme korkean arvonlisän uutta, kasvavaa ja vientiin suuntautuvaa yritystoimintaa — 1.1. Yritys- ja innovaatiopolitiikan toimet kohdistuvat uudistuviin ja kasvuhakuisiin yrityksiin — 1.2. Julkisten rahoituspalvelujen riskinotto lisääntyy — 1.3. Pk- yritysten kansainvälistymisvalmiudet parantuvat
TL 2: Edistämme työllisyyttä panostamalla erityisesti nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin ja työelämän laatuun — 2.1. Nuorten yhteiskuntatakuu toteutuu — 2.2. Rakennetyöttömyys alenee — 2.3. Työelämän laatu paranee
TL 3: Lisäämme Suomen energiaomavaraisuutta — 3.1. Sähkömarkkinoiden toimivuus paranee — 3.2. Uusiutuvan energian osuus energian loppukulutuksesta kasvaa — 3.3. Energiatehokkuus paranee
TL 4: Poistamme rakenteellisia kilpailun esteitä — 4.1. Kaupan keskittymisestä aiheutuvat haitat vähenevät — 4.2. Julkisten toimijoiden liiketoiminta muuttuu kilpailuneutraaliksi — 4.3. Hamaa talous supistuu

4 Toimintasuunnitelmat politiikkalohkoittain

4.1 Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka								
Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	2011 tot	2012 tot	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio	2016 arvio	2017 arvio	2018 arvio
Innovaatiotoiminta lisääntyy ja sen hyödyntäminen elinkeinoelämässä ja julkisella sektorilla kasvaa								
— Innovaatiotoimintaa harjoittavien yritysten määrä (% kaikista yrityksistä)	56	56	>56	>56	>56	>56	>56	>56
— Käyttäjälähtöiseen innovaatiotoimintaan panostavien yritysten määrä	21	21	>21	>21	>21	>21	>21	>21
— Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan menot (% BKT)	3,78	3,61	3,8	3,8	4,0	4,0	4,0	4,0
— Julkisten tietovarantojen avaamisen avulla syntyvän uuden liiketoiminnan määrä				kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa
— Innovaatioiden osuus julkisista hankinnoista kasvaa			1-2%	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
— Yritysten t&k&i -sijoitukset (% BKT)	2,6 %		2,8 %	2,8 %	2,8 %	2,8 %	2,8 %	2,8 %
Kasvuyritysten toimintaedellytykset paranevat								
— Kasvuyritysten tuottamien työpaikkojen määrä edellisten 3 vuoden aikana.	50 009	60 521	>60 000	>60 000	>60 000	>60 000	>60 000	>60 000
— Alkaviin yrityksiin tehtyjen risikosijoitusten määrä (milj. €)	78	121	150	>150	>150	>150	>150	>150
— Alkavien yritysten osuus yrityskannasta (%)	9,6	8,9	10	10	10	10	10	10
— Lopettaneiden yritysten osuus yrityskannasta (%)	7	7,1	7	7	7	7	7	7
PK-yritykset kansainvälistyvät								
— Pk-yritysten vienti (mrd. euroa)	7,1	7,3	>7,5	>7,7	>7,9	>8,1	>8,3	>8,3
— Osuus kokonaisviennistä (%)	13	13	>13	>13	>13	>13	>13	>13
Yritysten vienti ja kansainvälistyminen lisääntyvät ja kansainvälistynyt yritystoiminta monipuolistuu								
— Viennin määrä (mrd euroa)	71,5	72	>72	>72	>76	>76	>76	>76
— Julkisesti tuetun viennin osuus kokonaisviennistä (%)	4,5	4,5	>4,5	>4,5	>4,5	>4,5	>4,5	>4,5
— Suorien ulkomaisten investointien osuus BKT:stä (%)	31	36	37	39	40	42	43	44
Kansainvälisesti vetovoimaiset innovaatiokeskittymät vahvistuvat								
— Yritysten T&K&I-sijoitukset (%BKT)					>2,6	>2,6	>2,6	

Uutta liiketoimintaa syntyy valituille strategisille kasvualoille, erityisesti bio- ja luonnonvaratalouteen, matkailuun sekä cleantech- (ympäristöliiketoimintaan) ha hoito- ja hoivapalvelualoille (EIO3)								
Biotalous, kaivostoiminnan ja ympäristöliiketoiminnan, matkailun ja hoito- ja hoivapalvelun alan								
— uusien yritysten määrä			kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa
— uusien yritysten liikevaihto			kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa	kasvaa
Uutta liiketoimintaa syntyy Suomen uusille vahvuusalueille, erityisesti bio- ja luonnonvaratalouteen ja ympäristöalalle								

Keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

- Elinkeino- ja innovaatiopolitiikan toimenpiteet suunnataan virastojen, laitosten ja valtionapuyhteisöjen tulos- ja omistajaohjauksella, ohjelmatyön ohjauksella sekä yritysasiakkuussegmentoinneilla tukemaan erityisesti uusia, kasvuhakuisia, työllistäviä ja kansainvälistyviä yrityksiä.

Innovaatiotoiminnan lisääminen

- Varmistetaan t&k&i-rahoituksen riittävä taso kehys- ja budjettivalmisteluissa vuosina 2015–2018.
- Edistetään palvelumarkkinoiden kehittymistä ja julkisen palvelun tuottavuuden paranemista tukemalla hankintamenettelyjen uudistumista.
- Edistetään julkisen tiedon hyödyntämistä avaamalla julkisin varoin tuotettuja tietovarantoja kansalaisten ja yritysten käyttöön.
- Innovaatiojärjestelmän rakenteellinen kehittäminen mm. tutkimuslaitosuudistuksen mukainen VTT:n ja Mikesin yhdistyminen vuoden 2015 alusta alkaen.
- Toteutetaan INKA-ohjelmaa vetovoimaisten innovaatiokeskittymien aikaansaamiseksi.
- Toteutetaan valmisteilla olevaa VN periaatepäätöstä koskien aineettoman arvonluonnon hyödyntämistä liiketoiminnassa. Toteutetaan kansallista muotoiluohjelmaa.

Uudistuvat ja kasvuhakuiset yritykset ja yritysrahoitus:

- Toteutetaan hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimenpiteitä liittyen yritystukiin ja -järjestelmiin, yritysrahoituksen saatavuuteen ja teollisen tuotannon perustan vahvistamiseen.
- Yritystukia kehitetään kohti taloutta ja elinkeinorakennetta uudistavaa politiikkaa. Yritystukia suunnataan aiempaa vahvemmin yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevaan toimintaan.
- Toteutetaan kaikki hallituksen kasvurahoitusohjelmaan liittyvät kasvuyritysten rahoituksen saantia helpottavat toimenpiteet hallituskauden aikana kuten

- kasvuyritysten pääomasijoitusten turvaaminen
- Finnveran riskinotto-kyvyn lisääminen
- IPR-verokannustimen toimeenpano
- varhaisen vaiheen pääomasijoitustoiminnan siirto Finnverasta Tekesiin (siirtymäkausi 2014–2016).
- Toteutetaan kehittämistoimet vuosien 2014-2015 aikana Suomen Teollisuus- ja palvelutuotanto Oy:n arvioinnin pohjalta.
- Selvitetään Finnveran pk-yritysten joukkovelkakirjalainojen tarve ja toimivuus.

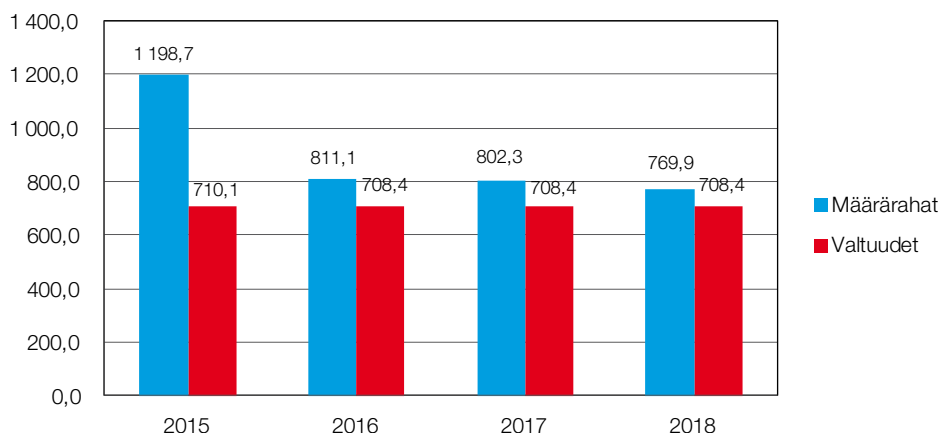
Pk-yritystoiminnan kansainvälistyminen ja viennin edistäminen:

- Toteutetaan Valtioneuvoston alaisen ohjausryhmän vahvistama Team Finland -toimintamalli.
- Ulkomaisten investointien edistämisstrategian mukaisesti vahvistetaan Team Finlandin panosta investointien edistämiseksi ja tiivistetään Invest in Finlandin ja alueellisten toimijoiden yhteistyötä.
- Toteutetaan hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimenpiteitä liittyen toimenpiteisiin, joilla vahvistetaan edellytyksiä Venäjän markkinoiden hyödyntämiseen ja venäläisten kuluttajien kasvavan ostovoiman hyödyntämiseen.
- Jatketaan kiihdytyskaista-toimintaa merkittäville kansainvälisille investointihankkeille.
- Ylläpidetään viennin rahoituksen kilpailukykyä. Arvioidaan erilaisia toimenpiteitä, joilla kilpailukykytavoite voidaan saavuttaa, yhtenä sellaisena Finnveran jälleenrahoitustakaus. Lisätään Finnveran viennin rahoituksen valtuuksia.
- Kehitetään edelleen Finpron toimintamallia. Matkailun edistämiskeskus yhdistetään Finprohon 2015.

Uutta liiketoimintaa bio- ja luonnonvarataloudesta sekä energia- ja ympäristöalalle sekä matkailuun ja hoito- ja hoiva-alalle

- Osallistutaan kestävän kaivosteollisuuden edelläkävijyyttä edistäviin kansallisiin ohjelmiin, Horizon 2020 -puiteohjelmaan, European Institute of Innovation and Technology (EIT) sekä European Innovation Partnership (EIP) on Raw Materials toimintoihin.
- Kaivannaisteollisuuden ja muiden sidosryhmien kanssa kehitetään alan itsetai yhteissäntelyprosesseja ja yhteiskuntavastuuta.
- Toteutetaan 2013 valmistuvaa kansallista biotalousstrategiaa ja toimenpideohjelmia yhteistyössä eri hallinnonalojen kanssa (2013–2014).
- Toteutetaan metsäalan, cleantechin ja hoito- ja hoivapalvelualan strategisia ohjelmia (2011–2015).

Arvio politiikkalohkon määrärahoista ja valtuuksista vuosina 2015–2018 (milj. euroa)

Toimintaa ohjaavat keskeiset substanssistrategiat / toimintalinjaukset

- Elinkeino- ja teollisuuspoliittinen linjaus 2013
- Kansallinen innovaatiostrategia¹
- Tutkimus- ja innovaationeuvoston (TIN) politiikkalinjaus vuosille 2011–2015²
- Aineettomien oikeuksien (IPR) strategia³
- Yritysten kansainvälistymisen ja viennin edistämisen (YKE) linjaukset 2011–2015⁴
- TEM:n strategisten ohjelmien linjaukset (Metsä, Cleantec, HYVÄ)
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten strategia vuosille 2012–2015
- Suomen matkailustrategia vuoteen 2020⁵
- Suomen mineraalistrategia⁶
- Valtioneuvoston periaatepäätös: Team Finland –strategia ulkomaisten investointien edistämiseksi⁷
- Kansallinen energia- ja ilmastostrategia 2013⁸
- Eurooppa 2020 (Komission tiedonanto: Älykkään, kestävä ja osallistavan kasvun strategia)⁹
- Tutkimuksen ja innovaatioiden puiteohjelma 2014–2020 (Horizon 2020)¹⁰
- Kansallinen muotoiluohjelma¹¹

1 http://www.tem.fi/files/19704/Kansallinen_innovaatiostrategia_12062008.pdf

2 <http://www.tem.fi/files/28659/linjaus2011-2015.pdf>

3 http://www.tem.fi/files/25124/IPR_TEM37_2008_liitteinen_konserni.pdf

4 http://www.tem.fi/files/29592/YKE-linjaus_2011-2015.pdf

5 http://www.tem.fi/files/27173/Matkailustrategia_020610.pdf

6 http://www.mineraalistrategia.fi/etusivu/fi_FI/etusivu/_files/84308780946884010/default/SuomenMineraalistrategia.pdf

7 http://www.tem.fi/files/35281/Strategia_ulkomaisten_investointien_edistamiseksi.pdf

8 http://www.tem.fi/ajankohtaista/julkaisut/kestavaa_kasvua_materiaalitehokkuudella_-_tyoryhman_esitys_kansalliseksi_materiaalitehokkuusohjelmaksi.98033.xhtml

9 http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_FI_ACT_part1_v1.pdf

10 http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm?pg=h2020

11 <http://www.tem.fi/?s=5316>

4.2 Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

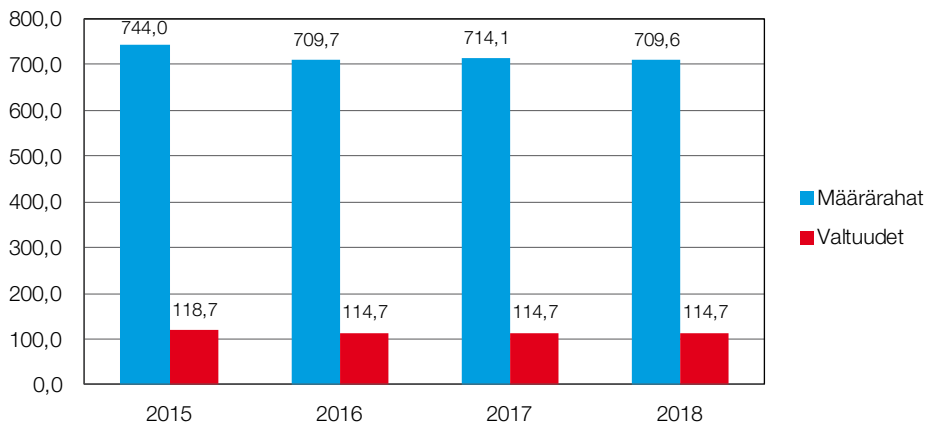
Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	2011 tot	2012 tot	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio	2016 arvio	2017 arvio	2018 arvio
Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus, enintään %	31,0	31,4	29,0	29,0	29,0	29,0	29,0	29,0
Ulkomaalaisten työttömyysaste, enintään %	24,3	25,1	17,9	12,8	12,8	12,8	12,8	12,8
Virta yli 3 kk työttömyyteen, enintään %	28,2	31,4	29,0	29,0	27,0	27,0	26,0	26,0
Virta yli 3 kk työttömyyteen alle 25-vuotiailla, enintään %	16,4	19,5	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Virta yli 3 kk työttömyyteen 25-29-vuotiailla vastavalmistuneilla, enintään %	25,7	29,6	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Uusien yritysten määrä	8 932	6 627	7 860	8 780	9 000	9 000	9 000	9 000
Työtärjouksesta tai muuten toimiston hakijalla täyttyneiden työpaikkojen osuus (ml. Hakupaikat), vähintään %	-	16,9	-	22,0	30,0	35,0	40,0	40,0

Keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

- Toteutetaan nuorisotakuu täysimääräisenä siten, että jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta.
- TE-palvelu-uudistus toteutetaan vuoteen 2015 mennessä. Palveluja kehitetään koko maassa tehokkaaksi, nykyaikaiseksi ja yhdenvertaiseksi työvoima- ja yrityspalveluksi:
 - TE-palvelut järjestetään henkilö- ja yritysasiakastarpeiden mukaan kolmella palvelulinjalla,
 - Monikanavapalvelut otetaan täysimääräisesti osaksi asiakasprosesseja,
 - Uudistetun julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain mukainen palveluvalikoima toimeenpannaan ja palvelujen tuottamistavat uudistetaan
- Työtarjousten käyttöä lisätään avointen työpaikkojen tehokkaaksi täyttämiseksi ja työttömyysjaksojen lyhentämiseksi ja työttömyysturvan seuraamusjärjestelmää muutetaan.
- Osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointia parannetaan ja koulutuksen joustavuutta ja työmarkkinavastavuutta lisätään
- Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien aktivointia lisätään ja aikaistetaan. Hallituskaudella tavoitteena on 30 % aktivointiaste.
- Työ- ja elinkeinotoimistojen, Kelan ja kuntien yhteinen työvoiman palvelukeskusten toimintamalli ulotetaan (2015) koko maahan. Palvelukeskusten rahoitus turvataan ja toimintamallista säädetään lailla.

- Pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi toteutetaan (2012–2015) kuntako-keilu, jossa viimeistään 12 kuukauden työttömyyden jälkeen työllisyyden hoi-
don päävastuu siirretään kunnalle tai kunnille yhteisvastuullisesti.
- Valmistellaan ehdotus pitkäkestoisesta palkkatuesta ikääntyneille pitkään
työttömänä olleille siten, että ehdotukset voivat tulla voimaan 2015.
- Työmarkkinatuen rahoitusvastuita valtion ja kuntien välillä muutetaan tavoit-
teena lisätä rahoitusjärjestelmän kannustavuutta ja pitkäaikaistyöttömien
osallistumista työvoimapalveluihin (2015)
- Toteutetaan toimintaohjelma osatyökykyisten työllistymisen edistämiseksi
yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- Heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä edistetään hyödyntä-
mällä julkisia hankintoja.
- Yritystukijärjestelmää tehostetaan toimeenpanemalla uudistettu yritystukilaki.
- Nopeaa työllistymistä edistetään kehittämällä muutosturvan toimintamallia ja
rakennemuutosten hallintaan liittyviä menettelyjä
- Valmistellaan linjaukset ammatillisen aikuiskoulutuksen työnjaon selkeyttä-
miseksi opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kesken.

Arvio politiikkalohkon määrärahoista ja valtuuksista vuosina 2015– 2018 (milj. euroa)

Toimintaa ohjaavat keskeiset substanssistrategiat / toimintalinjaukset

- Hallituksen rakennepoliittinen ohjelma
- Työllisyys- ja yrittäjyysstrategia
- Elinkeino- ja elinkeinopolitiikan strateginen linjaus
- Valtioneuvoston periaatepäätös työpolitiikasta

4.3 Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

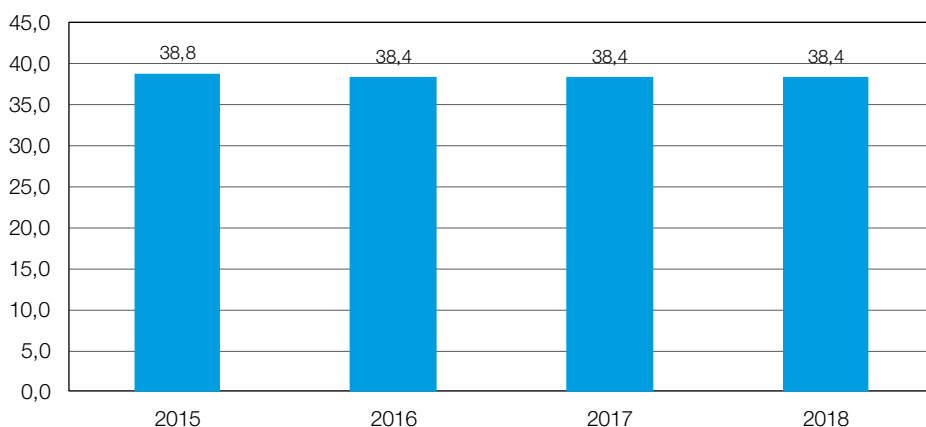
Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet
• Markkinat toimivat terveellä ja vastuullisella tavalla • Kaikkien toimijoiden toimintaolosuhteet markkinoilla ovat tasavertaiset, kilpailumahdollisuudet ovat parantuneet ja taloudellinen huoltovarmuus on korkealla tasolla • Kuluttajien asema on turvallinen, ja kuluttajat sekä yrittäjät luottavat markkinoiden toimivuuteen • Tekninen turvallisuus ja luotettavuus yhteiskunnassa ja yrityksissä säilyy korkealla tasolla • Yritysten sääntelytaakka ei kasva • Ajanmukaiset teollisoikeusjärjestelmät edistävät innovaatioita sekä tavaroiden ja palvelujen kaupallistamista

Keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

- Osallistutaan hallituksen talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjunta-ohjelman valmisteluun ja toteuttamiseen. Julkisista hankinnoista annettua lakia uudistettaessa huolehditaan, että lailla pystytään nykyistä tehokkaammin ehkäisemään ja torjumaan harmaata taloutta. Valmisteltaessa uusia keinoja harmaan talouden torjumiseksi painotetaan yrityksille ja kansalaisille suunnattuja kannusteita sanktioiden sijasta.
- Säädösvalmistelussa vakiinnutetaan riittävän kattava ja monipuolinen yritysvaikutusten, erityisesti sääntelytaakan arviointi.
- Poikkihallinnollisesti on selvitetty työmarkkinoiden ja yritystoiminnan muutostrendejä erityisesti työn tekemisen muotojen ja työvoiman käyttötapojen näkökulmasta. Toteutetaan jatkotoimet työryhmän ehdotusten pohjalta.
- Valmistellaan työolainsäädännön linjaukset ja lainsäädäntömuutokset.
- Osallistutaan työelämän kehittämisstrategian valmisteluun ja toimeenpannaan strategian edellyttämät toimet (2015–2018). Osallistutaan Rakennemuutos ja työmarkkinoiden toimivuus -ohjelman (RTT) toimeenpanoon työolainsäädännön osalta.
- Osallistutaan sisämarkkinoiden kehittämiseen painopisteenä palvelumarkkinoiden ja digitaalisten sisämarkkinoiden toiminnan tehostaminen.
- Valmistellaan uusi elinkeinolaki sekä uudistetaan laki sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa ottaen huomioon EU:ssa valmisteltava lainsäädäntö liikesalaisuuksien suojasta.
- Osallistutaan IPR-strategian uudistamiseen ja toteuttamiseen.
- Varmistetaan EU-tasolla tehtyjen patentti- ja tavaramerkkijärjestelmä uudistusten toimeenpano tavalla, joka turvaa yritysten näkökulmasta kilpailukykyisen toimintaympäristön. Toteutetaan uudistusten vaatimat muutokset PRH:n patentti- ja tavaramerkkinlinjojen toimintaan ja rahoitukseen.
- Valmistellaan tavaramerkkilain ja patenttilain kokonaisuudistukset.

- Toimeenpannaan kirjanpitolain uudistus yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi sekä tilintarkastuslain muutokset tilintarkastajajärjestelmän ja sen valvonnan tehostamiseksi.
- Valmistellaan kaupparekisterilain uudistus, jonka yhteydessä toimeenpannaan perustietovarantoja koskevat valtioneuvostotasoiset linjaukset ja selvitetään kaupparekisterin maksupolitiikka järjestelmän rahoituksen turvaamiseksi.
- Edistetään vuoden 2012 valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti suomalaisten yritysten yhteiskuntavastuutoiminnan kehittymistä Suomen kansainväliseksi kilpailukykytekijäksi.
- Toteutetaan kuluttajapolitiittista ohjelmaa (2012–2015), ml. kuluttajahallinnon kehittäminen (Kuluttajatutkimuskeskuksen siirto Helsingin yliopistoon vuonna 2015).
- Valmistellaan EU:n tuotelainsäädäntöuudistusta EU-tasolla ja niistä johtuvaa kansallista toimeenpanoa sekä muut teknisen turvallisuuden säädösvalmisteluhankkeet.
- Aloitetaan huoltovarmuutta koskevan uuden valtioneuvoston tavoitepäätöksen toimeenpano.
- Toimeenpannaan terveen kilpailun edistämishjelma (2012–15). Varaudutaan jatkamaan ja tehostamaan ohjelmaa seuraavaa hallituskautta koskien.
- Vuonna 2014 valmistuu selvitys kartellitapauksiin syyllistyneiden tuomitsemisesta henkilökohtaiseen rikosoikeudelliseen vastuuseen. Ryhdytään tarvittaaviin toimiin selvityksen pohjalta.
- Valmistellaan hankintalainsäädännön kokonaisuudistus osana EU:n hankintäsääntelyn uudistusta (2014–2016).
- Toimeenpannaan EU:n kilpailuoikeuteen liittyviä vahingonkorvauksia koskeva direktiivi 2015–2017.

Arvio politiikkalohkon määrärahoista vuosina 2015–2018 (milj. euroa)

Toimintaa ohjaavat keskeiset substanssistrategiat / toimintalinjaukset

- Kuluttajapoliittinen ohjelma (2012)¹²
- Terveen kilpailun edistämishjelma¹³
- Toimintaohjelma talousrikollisuuden ja harmaan talouden vähentämiseksi 2012-2015 (periaatepäätös 2012)¹⁴
- Kansallinen toimintaohjelma yritysten hallinnollisen taakan vähentämiseksi: jatkotoimet 2013-2015 hallitusohjelman mukaisesti
- Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva VN:n periaatepäätös (2012)¹⁵
- Huoltovarmuuden tavoitepäätös (uusi VN-päätös 2013)
- IPR-strategia
- EU:n kilpailukykyä ja kasvua edistävät toimet

12 <http://www.tem.fi/kulpo>

13 http://www.tem.fi/files/34140/Terveen_kilpailun_edistamisohjelma_19092012.pdf

14 http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20120119Tehost/VN_peripaaetepaaetoes-ehdotus_22.12.2011_2.pdf

15 <http://www.tem.fi/yritystenvastuullisuus%20%20>

4.4 Alueiden kehittäminen ja rakenerahastopolitiikka

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	2011 tot	2012 tot	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio	2016 arvio	2017 arvio	2018 arvio
Alueiden kansainvälinen kilpailukyky paranee *								
— Koko Suomi: BKT/asukas (indeksi, EU=100)	115,0	115,0	115,0	115,0	115,0	115,0	115,0	115,0
— Etelä-Suomi: BKT/asukas (indeksi, EU=100)	130,0	129,2	129,2	129,1	128,7	128,1	127,5	127,5
— Länsi-Suomi: BKT/asukas (indeksi, EU=100)	102,5	104,1	104,3	104,4	104,7	105,2	105,6	105,6
— Itä-Suomi: BKT/asukas (indeksi, EU=100)	92,6	95,6	96,8	97,1	97,6	98,2	98,9	98,9
— Pohjois-Suomi BKT/asukas (indeksi, EU=100)	101,1	97,6	95,8	95,6	95,8	96,3	96,8	98,8
Alueiden väliset kehityserot pienenevät								
— Maakuntien BKT/asukas keskihajonta (indeksiluku)	12,9	12,4	12,4	12,3	12,1	11,9	11,7	11,7
Elinkeinorakenne uudistuu äkillisten rakennemuutosten toimintamallina kohdealueilla								
Äkillisen rakennemuutoksen toimintamallin kautta synnytyt								
— Uudet yritykset					>25	>25	>25	>25
— Uudet työpaikat					>1170	>1170	>1170	1170

Euroopan rakenerahasto-ohjelma 2014-2020: indikaattorit	
Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittamat ohjelmat	Tavoite (2023)
Toimintalinja 1: Pk-yritystoiminnan kilpailukyvyn parantaminen	
Uudet yritykset (tuella aikaansaadut/myötävaikutetut)*	1 200
Yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan tuen seurauksena	850
Yritykset, joissa merkittävä liikevaihdon tai henkilöstön lisäys (tuella aikaansaadut/myötävaikutetut)	2 350
Uudet kokoaikaiset työpaikat (tuella aikaansaadut/ myötävaikutetut)	12 700

* tavoite sisältää uudet vähähiilisyttä edistävät yritykset

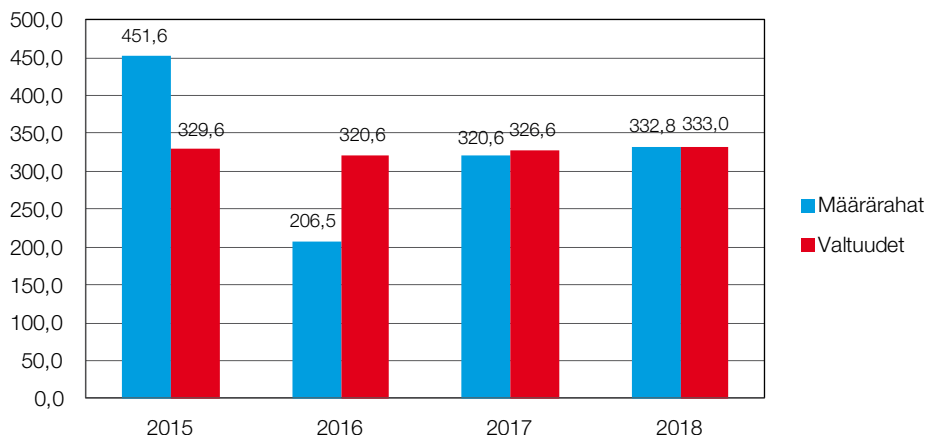
Toimintalinja 2: Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen	Tavoite (2023)
Uudet tutkimus-/t&k-työpaikat (kokoaikaiset)	1 360
Tutkimus- ja kehittämisinstituutioiden vetämiin hankkeisiin osallistuvat yritykset	8 090
Yritysten määrä, jotka käynnistävät tuen seurauksena TKI-toiminnan tai TKI-yhteistyön yliopistojen, korkeakoulujen tai tutkimuslaitosten kanssa	1 200
Yritykset, jotka tuovat tuetun hankkeen seurauksena markkinoille uuden tai aiemmasta versiosta merkittävästi kehitetyn vähähiilisyttä edistävän tuotteen tai materiaalin	250
Yhdyskuntien vähähiilisyttä edistävät uudet ratkaisut	200

Euroopan sosiaalirahaston osarahoittamat ohjelmat	Tavoite (2023)
Toimenpiteisiin osallistuvat työttömät ja työelämän ulkopuolelta tulevat	110 000
Toimenpiteisiin osallistuvat alle 30-vuotiaat nuoret	94 200
Toimenpiteisiin osallistuvat yli 54-vuotiaat	39 900

Keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

- Alueiden kehittämistä valmistellaan ja toteutetaan laajassa yhteistyössä eri hallinnonalojen ja tasojen, kansalaisyhteiskunnan sekä yksityisen sektorin toimijoiden kanssa.
- Toteutetaan ja arvioidaan valtioneuvoston päättämät valtakunnalliset alueiden kehittämistavoitteet 2011–2015.
- Uudistetaan ja toteutetaan (2015-) valtioneuvoston hallituskaudeksi tekemää päätöstä alueiden kehittämisen painopisteistä (aluekehittämispäätös).
- Toteutetaan (-2015) Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämisohjelma.
- Toteutetaan ja arvioidaan kansallisten politiikkojen (kaupunki-, maaseutu- ja saaristopolitiikka) toimenpideohjelmat ja tehostetaan politiikkojen yhteensovittamista keskenään ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan kanssa.
- Toteutetaan sopimusperusteista kaupunkipolitiikkaa.
- Varmistetaan (-2015) ohjelmakauden 2007–2013 rakennerahasto-ohjelmien täysimääräinen toteutuminen ja hallittu sulkeminen.
- Toteutetaan rakennerahasto-ohjelmakautta 2014–2020.
- Osallistutaan alueiden kehityksen ennakointiin ja tutkimukseen, jota toteutetaan TEM:n osastojen, ministeriöiden, maakunnan liittojen, ELY-keskusten ja tutkimuslaitosten välisenä verkostomaisena yhteistyönä.
- Alueiden tilasta ja kehittymispotentiaalista tuotetun ja analysoidun tiedon perusteella muodostetaan aluekehittämisen iso kuva, joka toimii lähtökohdana tarvittavien politiikkasuositusten ja kehittämisvälineiden määrittelylle.
- Otetaan huomioon alueelliset erityispiirteet ja vahvuudet sekä tuetaan alueiden uudistumiskykyä ja rakenteiden uudistamista sekä kansallisen että kansainvälisen kilpailukyyn vahvistamiseksi.
- Äkillisiin rakennemuutoksiin reagoidaan nopeasti ja kokonaisvaltaisesti. Myös muut ministeriöt sitoutetaan rakennemuutosten hoitamisen toimintamalliin.
- Tehdään kehittämistyötä yhdessä ELY-keskuksia ohjaavien tahojen, ELY-keskusten ja maakunnan liittojen kanssa.
- ELY-uudistuksen iskukykyhankkeita toteuttamalla tehostetaan ELY-keskusten toimintaa ja varaudutaan mahdolliseen valtion aluehallinnon uudistamiseen.

Arvio politiikkalohkon määrärahoista ja valtuuksista vuosina 2015–2018 (milj. euroa)

Toimintaa ohjaavat keskeiset substanssistrategiat / toimintalinjaukset

- Suomen aluekehittämisstrategia 2020¹⁶
- Valtakunnalliset alueiden kehittämistavoitteet 2011–2015
- Kaupunki-, maaseutu- ja saaristopolitiikan toimenpideohjelmat 2012–2015.
- Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 – Suomen rakennerahasto-ohjelma
- Eurooppa 2020 -strategia
- Eurooppa 2020 -strategian kansallinen ohjelma
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten strategia-asiakirja vuosille 2012–2015
- Valtakunnalliset alueiden kehittämisen painopisteet 2015–2019 (aluekehittämispäätös)
- Uudistettu Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten strategia-asiakirja vuosille 2015–2019

16 http://www.tem.fi/files/26330/ALUEKEHITTAMISSTRATEGIA_2020.pdf

4.5 Energiapolitiikka

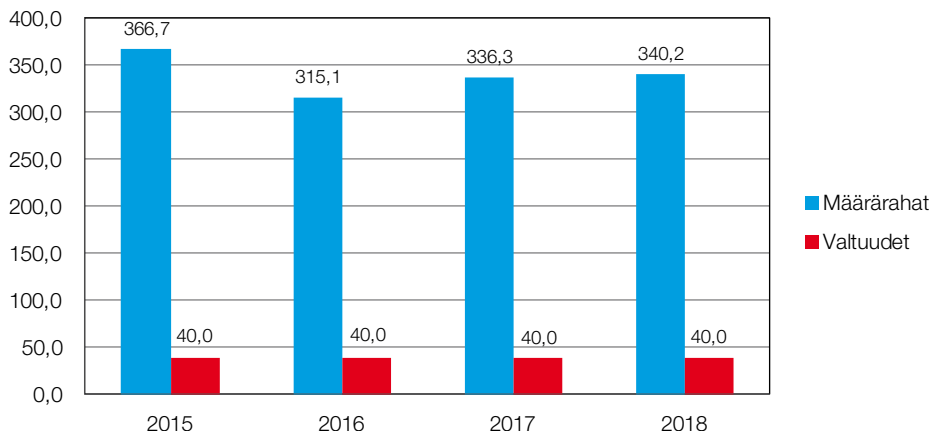
Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	2011 tot	2012 tot	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio	2016 arvio	2017 arvio	2018 arvio
Energiaomavaraisuus kasvaa, %	46	arvio 50	50	50	52	52	52	53
Sähkömarkkinoiden toimivuus paranee, sähkö MPI mittarina	74	75	75	75	76	76	76	76
Uusiutuvan energian käytön osuus loppukulutuksesta kasvaa, %-osuus	33	arvio 33	34	34	34	35	36	37
Energian loppukulutus jaettuna brutto-kansantuotteella on laskeva, TJ/BKT milj. euroa	5,80	arvio 5,7	laskeva	laskeva	laskeva	laskeva	laskeva	laskeva

Keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

- Toimeenpannaan energia- ja ilmastostrategiaa järjestelmällisesti (2013-). Päivitetään strategia (2015-).
- Tarkistetaan energia- ja ilmastopoliittisen tiekartan (2050) päivitystarve (2017-).
- Pannaan toimeen kansallisesti EU:n päästökaupan kauden 2013-2020 edellyttämät toimet kuten EU-säädösten täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön ja muiden toimien valmisteleminen, päästöoikeuksien myöntämiseen liittyvät toimet. Osallistutaan päästökaupan EU-tason toimeenpanoa koskeviin neuvotteluihin (2014-2016).
- Valmistellaan energia- ja ilmastopoliittisen strategian mukaisesti mahdollinen valtion ilmastopoliittikan joustomekanismien hankintaohjelma varmistamaan ei-päästökauppasektorin päästövähennystavoitteiden täyttäminen.
- Laaditaan energiatehokkuutta koskeva laki.
- Jatketaan EY:n vuonna 2012 voimaan tulleen energiatehokkuusdirektiivin velvoitteiden toimeenpanoa (2014-). Laaditaan kansallinen energiatehokkuussuunnitelma (NEEAP) komissiolle (2014, 2017 ja 2020). Tässä yhteydessä sovi-taan myös energiatehokkuussopimusjärjestelmän ja katselmustoiminnan jat-kamisesta ja kehittämisestä energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanemiseksi vuosille 2014-2020.
- Uusiutuvan energian investointien hallinnollisten esteiden purkamista jatke-taan. Tuulivoimainvestointien tukijärjestelmän arviointityö 2500 MVA kiin-tiön tultua täyteen voidaan aloittaa, kun EU:n uusien valtiontukisuuntaviivojen sisältö ja EU:n energia- ja ilmastopoliittikan kehikko sekä erityisesti uusiutuvan energian rooli vuoteen 2030 ja 2020-luvun investointi- ja tuotantokustannuk-set ovat tiedossa. Pienimuotoisen sähköntuotannon esteitä poistetaan ja tällai-sen tuotannon edellyttämät järjestelmätason toimet toteutetaan.
- Valmistellaan (2014-2015) neljä ydinlaitoslupaa (ydinvoimalaitoksen käyttö-lupa, korkea-aktiivisen ydinjätteen loppusijoituslaitoksen rakentamislupa, kahden uuden ydinvoimalaitoksen rakentamislupa).

- Toimeenpannaan työ- ja elinkeinoministeriön asettaman kansallisen ydinenergia-alan osaamistyyöryhmän suositusten mukaisia toimenpiteitä (2014–2016) muun muassa valmistelemalla kansallinen ydinenergiatutkimuksen strategia (2014). Varmistetaan muun muassa Valtion ydinjätehuoltorahaston tutkimusrahoituksella ydinenergiaohjelman turvallisessa toteuttamisessa vaadittava pitkäjänteinen osaaminen ja tutkimustoiminta.
- Vaikutetaan siihen, että energiapoliittiset linjaukset toteutuvat hallitusohjelman mukaisesti teknologia- ja innovaatiotoiminnassa sekä alueellisessa toiminnassa (2014–2015).
- Toimeenpannaan vuoden 2013 lopussa valmistuvaa kansallista materiaalitehokkuusohjelmaa (2014–).
- Päivitetään luonnonvarastrategia (2014) ja toimeenpannaan sitä (2014–). Koostetaan materiaalitehokkuusohjelma ja luonnonvarastrategia yhdeksi kokonaisuudeksi kuten Resurssi- ja luonnonvaraohjelmaksi (2017–2018).
- Lisäksi:
 - Huolehditaan Suomen kannoista päätettäessä ja EU-vaikuttamisessa, että elinkeinoelämän kilpailukyky ja kansantaloudelliset vaikutukset otetaan huomioon EU:n ilmasto- ja ympäristöpolitiikassa.
 - Energiapolitiikan valmistelussa tavoitellaan monipuolista energiataloutta, korkeaa energian toimitusvarmuutta ja hyvin toimivia energiemarkkinoita Suomen energiatalous pysyy monipuolisena, energian toimitusvarmuus säilyy korkeana ja energiemarkkinat toimivat hyvin ((2014–2016).2018).
 - Edistetään hallitusohjelmassa linjatulla tavalla yhtenäisten eurooppalaisten energiemarkkinoiden syntymistä ja energiemarkkinoiden toimivuutta, sekä parannetaan toimitusvarmuutta (2014–2017).
 - Nesteytetyn maakaasun (LNG)-terminaalit luovat maakaasuverkkoon vaihtoehtoisen hankintakanavan ja kilpailuun perustuvan maakaasumarkkinan ja siten toteutetaan siirtoverkon ja kaasun myynnin eriyttäminen. Samalla luodaan edellytykset vaihtoehtoisten maakaasun hankintalähteiden verkkoon pääsyyn ja sitä kautta markkinoille pääsyyn.

Arvio politiikkalohkon määrärahoista ja valtuuksista vuosina 2015–2018 (milj. euroa)

Toimintaa ohjaavat keskeiset substanssistrategiat / toimintalinjaukset

- Energia- ja ilmastopoliittinen strategia¹⁷
- Energia- ja ilmastotiekartta 2050
- Valtioneuvoston periaatepäätös energiatehokkuustoimenpiteistä¹⁸. Vuodesta 2014 lähtien Energiatehokkuusdirektiivin mukaiset kansalliset energiatehokkuussuunnitelmat (NEEAPit)
- Uusiutuvan energian velvoitepaketti¹⁹
- Kansallinen ydinenergiatutkimuksen strategia (YES)
- Kansallinen materiaalitehokkuusohjelma
- Luonnonvarastrategia

17 http://www.tem.fi/ajankohtaista/julkaisut/kestavaa_kasvua_materiaalitehokkuudella_-_tyoryhman_esitys_kansalliseksi_materiaalitehokkuusohjelmaksi.98033.xhtml

18 http://www.tem.fi/files/26023/ETT-periaatepaatos_-_040210.pdf

19 http://www.tem.fi/files/26643/UE_lo_velvoitepaketti_Kesaranta_200410.pdf

4.6 Kotouttaminen

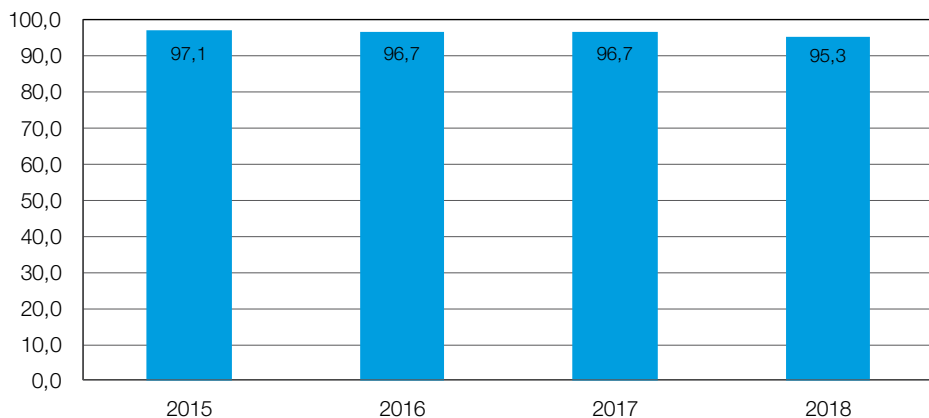
Kotouttaminen								
Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	2011 tot	2012 tot	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio	2016 arvio	2017 arvio	2018 arvio
Kansainvälistä suojelua saaneiden kuntaan sijoittuminen varmistetaan								
— ELYn osoittamana kuntaan siirtyvät kiintiöpakolaiset	742	666	750	1050	750	750	750	750
— ELYn osoittamana kuntaan siirtyvät oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat	374	384	1250	1250	1 250	1 250	1 250	1 250
Kotoutumislain toimeenpano TE-toimistoissa ja kunnissa etenee								
— Kotoutumislain mukaisten kuntien kotouttamisohjelmien (lkm)	-	-	-	150	kaikki	kaikki	kaikki	kaikki
Kotouttamisen osaaminen viranomaisissa vahvistuu								
— Informaatio-ohjausjärjestelmä kattaa TE-hallinnon palvelut	-	-	-	-	x	x	x	x
— Informaatio-ohjausjärjestelmä kattaa peruspalvelut	-	-	-	-	x	x	x	x
Toimiva vuorovaikutus, hyvät etniset suhteet vahvistuvat								
— Hyvien etnisten suhteiden edistämissuunnitelma kuntien kotouttamisohjelmissa - parhaat käytännöt tunnistettu ja levitetty	-	-	-	x	x	x	x	x
— Hyvien etnisten suhteiden edistämissuunnitelma sisältyy kaikkiin kuntien kotouttamisohjelmiin	-	-	-	-	x	x	x	x

Keskeiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

- Kotouttamiselle luodaan (2015) rakenteet ja varmistetaan rahoitus kaikkien maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi, mukaan lukien opiskelijat ja työperusteisesti maahan muuttaneet.
- Kotoutumislain mukaista systemaattista, alkuvaiheeseen painottuvaa ohjauksen ja neuvonnan, osaamisen kartoittamisen, sekä kotoutumiskoulutuksen ja -palveluiden kokonaisuutta vahvistetaan siten, että järjestelmä tavoittaa kaikki kotoutumisen tuen tarpeessa olevat.
- Valtion kotouttamisohjelman (2012–2015) toimeenpanoa jatketaan.
- Kotouttamispolitiikan toimeenpanon edistämiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi vahvistetaan TE -hallinnon, kuntien ja kolmannen sektorin kotouttamisen osaamista perustamalla valtakunnallinen ja poikkihallinnollinen kotouttamistyön osaamiskeskus ja kehittämällä sen toimintaa (2013–2017).
- Kehitetään maahanmuuttajien palveluprosessia sekä ohjaus- ja neuvontapalveluja osana TE-toimistojen palvelumallia (2013–).

- Tuetaan nuorisotakuussa (2013–) maahanmuuttajanuorten polkua työelämään kehittämällä palvelumalleja, toimintatapoja ja työkäytäntöjä TE-hallinnon ja muiden toimijoiden yhteistyönä
- Valmistellaan kotoutumislain edellyttämä kotouttamisselonteko vuoden 2014 loppuun mennessä.
- Tehdään Osallisena Suomessa -kokeilun (2010–2013) perusteella taloudelliset, toiminnalliset ja lainsäädännölliset (tarvittaessa v. 2014) päätökset kotoutumiskoulutuksen kehittämiseksi.
- Valtion ja kuntien välistä yhteistyötä vahvistetaan siten, että kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kuntiin ohjautuminen varmistuu. Osana yhteistyötä nostetaan kunnille osoitettavien laskennallisten korvausten taso (2014–2016) vastaamaan kustannuskehitystä sekä kehitetään ja yksinkertaistetaan korvausjärjestelmää ja viranomaisprosesseja (2012–2015).
- Varmistetaan pääkaupunkiseudun aiesopimuksen toimeenpano siten, että maahanmuuttajien ohjautuminen koulutukseen ja työmarkkinoille nopeutuu.
- Valmistellaan strategia, jolla kansalaisyhteiskunnan roolia vahvistetaan kotoutumisen ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseksi (2014–2015) ja edistetään sen toimeenpanoa (2015–2017).
- Valmistellaan valtion kotouttamisohjelma vuosille 2016–2019 (2015).

Arvio politiikkalohkon määrärahoista vuosina 2015–2018 (milj. euroa)

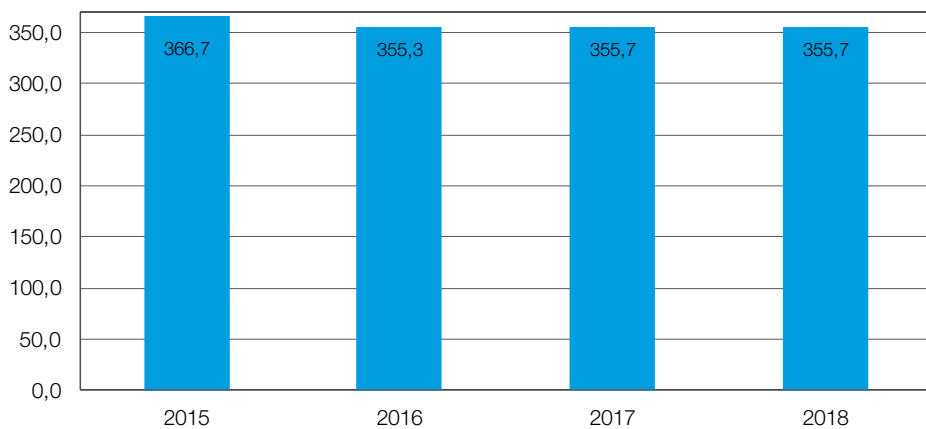
Toimintaa ohjaavat keskeiset substanssistrategiat / toimintalinjaukset

- Valtion kotouttamisohjelma (2012–2015)

4.7 Hallinto

ELY-keskusten yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuoteen 2015	
Alueiden elinvoimaisuus	Valtakunnallinen tavoite 2015
Työllisyysaste vähintään (%)	69,5
Työttömyysaste enintään (%)	7,9
Väestötiheydeltään vähintään 20 as/ha alueilla asuvan väestön osuus kaupunkiseudun (pl. haja-asutusalueet) väestöstä vähintään (%)	66,5
Asemakaava-alueelle rakennettujen asuinhuoneistojen osuus koko laajemmalle kaupunkiseudulle rakennetuista huoneistoista vähintään (%)	89
Vilkaasti liikennöityjen teiden kunto (huonokuntoisen tieverkon %-osuus enintään)	4,2
Kaatopaikalle sijoitetun biohajoavan yhdyskuntajätteen määrä enintään (1 000 t/v)	425
Luonnonsuojelualueiden määrä vähintään (1 000 ha)	3 075
Jokivesien tila, hyvässä tilassa olevien %-osuus jokipituudesta vähintään	67
Järvivesien tila, hyvässä tilassa olevien %-osuus järvipinta-alasta vähintään	93
Merivesien tila, hyvässä tilassa olevien %-osuus rannikoiden pinta-alasta vähintään	44
Maatalouden tyypitase enintään (kg/ha)	46
Maatalouden fosforitase enintään (kg/ha)	5
Elinkeinoelämän menestystekijät	
Elinkeinoelämän tyytyväisyys kuljetusten toimivuuteen vähintään (asteikko 1-5)	3,97
Kasvuyritysten määrä vähintään	1 200
Yritysten t&k-menot suhteutettuna väestön määrään vähintään (indeksi, 1999 = 100)	209
Tavaroiden kokonaisvienti maakunnittain vähintään (indeksi, 2005 = 100)	bkt-kasvun suuruinen (2,4% vuosina 2013–2015)
Uusien yritysten määrä vähintään	10 000
Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus enintään (%)	30
Väestön hyvinvointi	
Tienkäyttäjien tyytyväisyys tieverkon tilaan vähintään (asteikko 1–5)	3,41
Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä enintään (lkm)	2 797
Säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus vähintään (%)	95
Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste enintään (%)	11
Ulkomaalaisten työttömyysaste enintään (%)	12,8
Pakolaisten toteutuneet kuntasijoituspaikat vähintään (lkm)	2 000

Arvio politiikkalohkon määrärahoista vuosina 2015–2018 (milj. euroa)

5 TEM-konsernin yhteisten toimintojen kehittäminen suunnittelukaudella

5.1 eTEM 2.0

eTEM2.0 on TEM konsernin monivuotinen sähköisen hallinnon toimenpideohjelma, jonka tavoitteena on palveluiden ja järjestelmien yhteentoimivuuden, palveluiden laadun sekä toiminnan tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantaminen. Tavoitteena on varmistaa, että kehittäminen pohjautuu strategioihin ja on asiakaslähtöistä, suunnitelmallista sekä horisontaalisesti koordinoitua ja että siinä hyödynnetään julkishallinnon ja hallinnonalan yhteisiä ratkaisuja ja toimintamalleja. Synergioiden hyödyntämiseen pyritään vahvistamalla suunnittelua ja koordinoitua päätöksentekoa. Tavoitteena on, että kaikki kehityshankkeet noudattavat yhdenmukaista hankehallinta- ja arviointimallia ja niihin sovelletaan yhteistä arkkitehtuurisuunnittelua. TEM-konsernin hankehallinnan toimintamalli ja sitä tukeva valtionhallinnon yhteinen hankehallintajärjestelmä on otettu käyttöön hallinnonalalajisesta 2013.

eTEM toimenpideohjelmassa otetaan huomioon hallituksen rakennepolitiikkaohjelman linjaukset ja osallistutaan niiden toteuttamiseen ja ohjaukseen yhteistyössä VM:n kanssa. Pirstaloituneen tietojärjestelmäpohjan yhtenäistämiseksi ja organisaatiolähtöisten palveluiden tuottamiseksi asiakaslähtöisinä palvelukokonaisuuksina siirrytään kehittämistoiminnassa ohjelmalähtöiseen kehittämis/hankemalliin yksittäisten osaoptimointiin perustuvien projektien sijaan. Ohjelmalähtöinen kehittäminen mahdollistaa yhteen toimivuuden tavoitteiden paremman toteutumisen. Toimijoiden vahva yhteistyö, yhteisten ratkaisujen hyödyntäminen sekä yhteinen sähköisten palveluiden perusinfrastruktuuri tarjoavat mahdollisuuden ottaa sähköisiä ratkaisuja käyttöön tehokkaasti ja nykyistä nopeammalla aikataululla. Tämän edistämiseksi jatketaan ja vahvistetaan hallinnonalan toimijoiden sähköistämishojelmien suunnittelun koordinoitua ja yhteen toimivuuden lisäämistä yhteisten arkkitehtuuristen periaatteiden ja linjausten mukaisen kehittämistoiminnan kautta. Kehitystyön tueksi käynnistetään hallinnonalan ja kohdealueen toimijoiden yhteisiä ekosysteemejä.

eTEM2.0 -toimenpideohjelmaan kuuluu viisi hankekokonaisuutta ja neljä horisontaalista painopistettä. Hankekokonaisuudet ovat: yritysasiakaspalvelut, henkilöasiakaspalvelut, ELY-keskusten palvelut (eELY), perusrekistereihin liittyvät palvelut (ePRH) sekä rakennerrahastot. Horisontaaliset painopisteet ovat asiakkuus & palvelut ja palvelukanavat, arkkitehtuurit, kyvykkyydet ja osaaminen sekä johtaminen ja johtamistieto.

TEM-tietohallintostrategian linjausten ja periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu virastojen ja laitosten toimenpidesuunnitelmat. Toimenpidesuunnitelmien toteuttaminen on osa eTEM2.0 toimeenpanoa. Tietohallinnon strategisen suunnittelun seuraavana kehitysvaiheena on hallinnonalan yhteinen informaatiostrategia.

Yrityisasiakaspalvelut

Yritysten toimintaympäristön kehittämiseksi jatketaan hajallaan olevien ja siiloutuneiden julkisten yrityspalveluiden järjestämistä asiakaslähtöisemmäksi palvelukokonaisuudeksi osana Yritys-Suomi -kokonaisuutta.

Vuonna 2013 valmistunut Yritys-Suomi visio ja tavoitetilä 2020 linjaa suunnittelu-kaudelle asetettavia palvelutoiminnan tavoitteita ja tahtotilaa sekä antaa suunnan jo käynnissä olevalle yritysten palvelujen kehitystyölle.

Tavoitteena on että työ- ja elinkeinot kohdealueella kootaan yrityspalvelut yhteen ja tehostetaan julkisen hallinnon asiakaslähtöisten palvelujen tarjontaa, paikataan toimintaympäristön puutteita ja tuetaan yritysten sujuvaa ja helppoa asiointia myös lainsäädännön keinoin. Tavoitteena on tuottaa kevyitä ja sujuvia asiointi- ja käsittelyprosesseja sekä hyödyntää tehokkaasti kertaalleen kerättyä tietoa ja yhteisten tietovarantojen mahdollistamaa analytiikkaa. Yrityksiltä pyydetty tiedot jaetaan helposti yhdellä ilmoituksella kaikkien niitä tarvitsevien ja niihin oikeutettujen viranomaisten käyttöön.

Yrityspalvelut tarjotaan proaktiivisesti ja palvelut kootaan yrityksen elinkaaren vaiheisiin siten, että palvelupolku on yrittäjälle selkeä ja toimijoiden asiointiprosessit etenevät yhdenmukaisella tavalla. Päällekkäiset palvelut puretaan ja palvelujen laadusta huolehditaan mittaamalla palvelukokemusta sekä ottamalla yritykset mukaan palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen.

Toimijoiden yhdenmukaiset palveluprosessit sekä prosessien tueksi tarjottu tieto, yhteiset palvelut, välineet ja työkalut (yhteiskäyttöiset komponentit) mahdollistavat yhteistyön palvelujen tarjonnassa ja vuorovaikutuksen asiakaspalvelijoiden kesken. Suunnittelukaudella jatketaan SAdE-ohjelman rahoituksella aloitettujen yhteiskäyttöisten sähköisten asiointipalvelukomponenttien ja -ratkaisujen kehittämistyötä ja käyttöönottoa.

Kansainvälistyvien yritysten palvelut ja mahdolliset muut uudet sähköistettävät organisaatorajat ylittävät palvelukokonaisuudet rahoitetaan yhteisellä rahoituksella. Yhteiseen palvelualustaan liitettävien TEM-konsernin toimijoiden sähköisten palveluiden kehittämiskustannukset rahoitetaan TEM-konsernin toimijoiden rahoituksella. Seuraavina vuosina Yritys-Suomi -verkkopalvelun ja sen yhteyteen rakennettujen palvelujen ylläpitokustannuksia kattamaan tarvitaan siihen nykyisin osoitettua n 1 m€:n suuruista vuotuista määrärahaa suurempi rahoitus. Kustannussäästöt yhteisistä toimivista verkkopalveluista kohdistuvat laajasti yrityspalveluja tuottaville organisaatioille.

Henkilöasiakaspalvelut

Sähköisten TE-palvelujen kehittämisohjelma on kokonaisuus, jossa tavoitteena on prosessien tehostaminen ja uusien sähköisten palvelujen kehittäminen kansalaisille, yrityksille, hallinnon ja yhteistyöverkoston toimijoille.

Osana "Uusi TE-toimisto 2015" -muutoshanketta, jatketaan Sähköisten työvoimapalvelujen kehittämisohjelmaa (2011-2015). Tavoitteena on, että verkkopalvelut mahdollistavat virtuaalisen TE-toimiston vuonna 2015, jolloin määritellyille henkilö- ja yritysasiakkaille on tarjolla palvelutarpeet täysin kattavat sähköiset asiointipalvelut työvoimapalveluasioden hoitamiseksi. Kehittämistyön tuloksena kaikki keskeiset asiakaspalveluprosessit ovat tarjolla verkon kautta ja virkailijapalvelut yhdessä te-verkkopalvelujen kanssa toimivat saumattomasti sähköisenä palvelujärjestelmänä. Kehittämisohjelma toteuttaa monikanavastrategian ja virtuaalisen te-palvelun linjausten toimeenpanoa. Työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden sähköiset asiointipalvelut tarjotaan käyttöön vuonna 2013 käyttöön otetun TE-palvelut.fi sivuston kautta.

TE-toimiston virkailijakäyttöä palveleva URA-tietojärjestelmä uudistuu vuoteen 2016 mennessä. Palvelujärjestelmäkokonaisuuden kehittämisen myötä virkailijoiden ja asiakkaiden asiankäsittelyprosessit integroituvat entistä tehokkaammin ja automaation hyödyntämismahdollisuudet laajenevat. Kehittämisohjelmassa otetaan huomioon keskitettyjen rekistereiden/tietokantojen hyödyntämismahdollisuudet.

ELY-keskusten palvelut

Osana Iskukykyisempi ELY -ohjelmaa toteutetaan ELY-keskusten toiminnan ja palveluiden sähköistämishjelmaa (eELY2.0). Tavoitteena on toiminnan ja palveluiden kehittäminen ja tehostaminen sekä tuottavuuden lisääminen. Kyse on merkittävästä koko toimintaa koskevasta muutosprosessista, jonka edetessä luovutaan vanhoista toimintamalleista ja siirrytään sähköiseen hallintoon. eELY 2.0 hankkeessa määritetyn toimintamallin mukaan iskukykyinen ELY-keskus tuottaa asiakkailleen sähköisiä asiointi -, verkko-, puhelin- ja asiantuntijapalveluita sekä hankkii palveluita markkinoilta. Palveluista muodostetaan nykyistä enemmän asiakkaiden tarpeisiin vastaavia kokonaisuuksia.

Rakennerahastojen sähköiset palvelut

Rakennerahasto-ohjelmakaudella 2014-2020 otetaan käyttöön täysin sähköistetty prosessi, jota ohjataan geneerisellä tiedonohjaussuunnitelmalla. Rakennerahastojen EURA 2014 seuranta- ja asiakaspalvelujärjestelmä on kansallinen järjestelmä, jonka käyttäjäkunta on TEM hallinnonala laajempi.

Toimeenpanon käynnistyttyä vuoden 2014 aikana sähköinen palvelukokonaisuus otetaan käyttöön siinä valmiusasteessa, että ohjelmakauden hanketoteutus pääsee alkamaan. Vuosien 2015-2018 aikana palveluja kehitetään ja laajennetaan tukemaan täysin sähköistä hallinnointia kaikissa prosesseissa. Toteutetaan ohjelmakauden aikana hallintomallin muutoksista sekä hallintoviranomaisen ja EU:n komission

tarpeista johtuvat muutokset ja uudistukset. Kehittävä ylläpito ja tämän jälkeen tietojen säilytys EU:n komission edellyttämällä tavalla jatkuu vähintään vuoteen 2027 saakka.

Myös rakennerahasto.fi -sivusto sekä verkossa julkaistavien tukien tietopalvelu uudistetaan vastaamaan 2014 ohjelmakauden tarpeita.

Asiakkuus, palvelut ja palvelukanavat

Tavoitteena on toteuttaa hallitusohjelman linjauksiin pohjautuvan julkisenhallinnon asiakkuusstrategian sekä TEM palvelustrategian, TEM asiakkuusstrategian, TE-toimistojen monikanavastrategian sekä Yritys-Suomi 2010 -vision linjauksia luomalla yhteisiä palvelumalleja ja ratkaisuja 2015–2018.

Tavoitteena on hallinnonalan ja työ- ja elinkeinot -kohdealueen pirstaloituneen palvelutarjonnan kokoaminen asiakaslähtöisemmäksi, tuottavammaksi ja tehokkaammaksi sekä sähköisten kanavien hyödyntäminen, kehittäminen ja asiakkaiden ohjaaminen palvelutuotannon kannalta optimaalisiin kanaviin.

Tavoitteeseen pyritään ryhmittelemällä palvelut palvelukokonaisuuksiksi kansalaisen elämän tilanteet ja yrityksen elinkaaren vaiheet huomioon ottaen, luomalla helppokäyttöiset ja esteettömät palvelut siten että sähköinen kanava on asiakkaalle houkuttelevin sekä ottamalla asiakkaat mukaan palveluiden suunnitteluun, kehittämiseen ja toteutukseen.

Palvelut kootaan kansallisen palveluarkkitehtuurin mukaan yhteisiin yrityksen ja kansalaisen palveluympäristöihin. Edellytyksenä toimijoiden sähköisten palveluiden yhteen luokkuun kokoamiselle on yhteisten toimintamallien laatiminen ja toimijakohtaisten prosessien uudistaminen. Yhteisiä toimintamalleja rakennetaan monikanavaisiin palvelumalleihin ja otetaan käyttöön mm. yhteisöllisyyteen perustuvissa toiminnoissa, monimuotoisessa sähköisessä oppimisessa, asiakaspalvelun yhteisessä työtilassa sekä asiakkuudenhallinnassa.

TEM-konsernin toimijoiden asiakastiedonvaihtoa tehostetaan ottamalla käyttöön asiakastiedonhallinnan ratkaisu, joka voidaan asteittain laajentaa soveltuvien osien kaikkiiin TEM-konsernin toimijoihin. Ratkaisua voidaan laajentaa myös muihin asiakasryhmiin, kuten henkilö- ja yhteisöasiakkuudet. Hankkeen konsernitason yritysten ja tapahtumatietojen tietovarantojen määrittäminen ja toteuttaminen luovat mahdollisuuden myös organisaatioiden muiden toimintojen tarvitsemien tietojen vaihdolle. TEM-konsernin yhteinen asiakkuustieto kokoaa yhteen kaiken sen tiedon, joka mukana olevien toimijoiden asiakkuus- ja asiankäsitteilyjärjestelmissä on asiakkaista. Konsernin toimijoilla olevat tiedot (asiakkaiden kontaktoinneista sekä palvelu- ja asiointiprosesseista saadut tiedot) kootaan yhteiseen konsernitason tapahtumatietovarantoon. Yhteisen tietovarannon hyödyntäminen edellyttää yhteistä asiakkaiden perustietojen hallintaa. Lisäksi ratkaisu käsittää yhteisen operatiivisen asiakkuudenhallinnan järjestelmän (CRM).

Arkkitehtuuri

Kokonaisarkkitehtuuri on toiminnan suunnittelu- ja kehittämismalli, jonka avulla varmistetaan syntyvien ratkaisujen ja tuotosten yhteentoimivuus. Kohdealuearkkitehtuurilla pyritään varmistamaan yli organisaatio- ja hallinnonalarajojen menevä yhteentoimivuus ja toiminnan tehokkuus.

Kokonaisarkkitehtuurin (KA) toteuttamista jatketaan TEM hallinnonalan organisaatioissa tietohallintolain (643/2011) mukaisesti. Panostetaan (2015–2018) erityisesti työ- ja elinkeinot -kohdealueen toiminto- ja tietoarkkitehtuurisuunnitteluun; jatketaan TEM tietohallintostrategian linjausten mukaisten yhteisten arkkitehtuuritoimenpiteiden toteuttamista (2014–2015) sekä osallistutaan julkishallinnon yhteisten arkkitehtuurien laadintaan ja varmistetaan työ- ja elinkeinot kohdealueella julkishallinnon yhteisten arkkitehtuurilinjausten ja niitä tukevien ratkaisujen toteutuminen.

Osaaminen ja kyvykkyydet

Tarvittavan muutoksen aikaansaaminen edellyttää ymmärrystä eGovernmentin ja tietoyhteiskunnan mahdollisuuksista. Muutos edellyttää myös johdon kykyä tehdä toimintojen ja palvelujen kehittämisen osalta valintoja ja linjauksia, joissa ICT:n mahdollisuudet ovat parhaimmillaan ja antavat suurimman hyödyn. Edellytyksenä on myös hallinnonalan tietohallintojen muutos johdon ja toiminnan kehittäjien kuppaniksi. Laajat kehityshankkeet edellyttävät, että hallinnonalalla vahvistetaan osaamista ja yhdenmukaisuutta hankkeiden ja projektien johtamisessa ja toteuttamisessa sekä arkkitehtuuriosaamisessa.

Kehittämishankkeiden tulosten käyttöönotto edellyttää merkittävää panostusta osaamiseen hallinnonalan toimijoiden ja kumppaneiden johdossa sekä asiakaspalvelussa.

Johtaminen ja johtamistieto

Toimintaympäristömuutosten rinnalla myös tietoympäristö muuttuu. Tietoympäristö on yhä sirpaleisempaa, yhteisösidonnaisuus lisääntyy, tiedon määrä kasvaa sekä sisältöjen kierrätyksen, toisteisuuden ja eri kanavien merkitys korostuu. Tiedon onnistuneella hallinnalla on saavutettavissa toiminnan tuloksen merkittävää paranemista. Keskiössä ovat sekä organisaatioiden itsensä että asiakkaiden hyödynttäjä, tarvitsema ja tuottama tieto.

Konsernin tiedon tulee olla yhteiskäyttöistä ja toimijoilla tulee olla helposti käytettävissään valmistelun, päätöksenteon ja johtamisen kannalta keskeinen tieto. Tavoitteena on että hallinnonalan käytössä oleva tieto palvelee jatkossa entistä tehokkaammin hallinnonalan kehittämistä ja ohjausta.

Tietohallinnon strategisen suunnittelun seuraavana kehitysvaiheena on hallinnonalan yhteinen informaatiostrategia. Informaatiostrategialla pyritään muodostamaan puitteet sekä TEM toimijoiden että asiakkaiden näkökulmasta toimivalle ja relevantille tietoympäristölle ja tiedon johtamiselle.

5.2 Tiedonhallinta

Konsernin tiedon tulee olla yhteiskäyttöistä. Hallituksen ja linjausten ja niitä tämentävien ministeriön omien periaatteiden mukaisesti ohjataan hallinnonalan virastoja avaamaan tietovarantojaan. Kunkin viraston tietovarantojen avaamisen täsmällisempi aikataulutus on otettu osaksi virastojen kanssa käytäviä tulosneuvotteluja. Myös ministeriön omia tietovarantoja ja tietovarantojen rajapintoja avataan systemaattisesti kansalaisten, yritysten ja sovelluskehittäjien käyttöön.

Tiedonhallinnan tarkoituksena on lisätä asiantuntijan ja päätöksentekijän tietämystä tarkasteltavasta ilmiöstä. Tiedon on oltava sen käyttäjälle ymmärrettävissä muodossa. Käsitteiden selkeys ja visualisointi ovat keinoja tukea ymmärrettävyyttä. Tiedonhallinnan kannalta tämä merkitsee sanastojen, ontologioiden ja muiden metatietojen yhteensovittamista. Tällä tuetaan eri muodossa olevan tiedon löydettävyyttä, sekä tiedon jalostamista tiedon käyttäjän näkökulmasta mielekkäseen muotoon.

Hallinnonalan ja ministeriön toimijoiden tulee aktiivisesti osallistua erityisesti ennakkointitiedon tuotantoon ja hyödyntämiseen ja kaikilla tulee olla helposti käytettävissään valmistelun, päätöksenteon ja johtamisen kannalta keskeinen tieto. Tavoitteena on että hallinnonalan käytössä oleva tieto palvelee jatkossa entistä tehokkaammin hallinnonalan kehittämistä ja ohjausta.

Käynnistetään kehityshanke, jonka tuloksena syntyy jatkuva toiminta johtamistiedon tuottamiseksi, jakamiseksi ja hyödyntämiseksi ja toteutetaan hallinnonalan KIEKU käyttöönottojen koordinointi (2014–2017).

5.3 Tutkimus- ja selvitystoiminta

Työ- ja elinkeinoministeriön tutkimus- ja selvitystoiminnan kehittämisen lähtökohtana on tutkimusstrategia (2009) ja siihen liittyvät ministeriön johdon linjat. Ne korostavat ministeriön tutkimus- ja selvitystoiminnan strategianmukaisuutta, yhteistyötä yli organisaatiorajojen sekä toiminnan merkitystä päätöksenteon tukena. Lisäksi suunnittelukaudella korostuu erityisesti politiikan arvioinnin ja toimintaympäristön ennakkoinnin kehittäminen sekä lainsäädännön vaikutusarviointi.

Hyödyntämisenäkökulman korostaminen nostaa esiin kysymyksen siitä, miten hallinnonalalla ja laajemminkin eri tahoilla tehtävää tutkimusta voidaan hyödyntää ministeriön päätöksenteossa. Tähän liittyen ministeriö pyrkii tiivistämään hallinnonalan tutkimus- ja selvitystoiminnan vuorovaikutusta ja kehittämistä, jatkamalla muun muassa yhteisten tutkimuspäivien kehittämistä.

Hallinnonalalla varaudutaan hyödyntämään tutkimuksen uusia rahoitusvälineitä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

6 Lainsäädäntösuunnitelma 2015–2018

Suunnittelukausi ajoittuu seuraavaan vaalikauteen. Seuraavan hallituksen ohjelma määrittää olennaisesti lainsäädäntötyötä ja valmisteltavia säädöksiä. Tässä vaiheessa lainsäädäntösuunnitelma sisältää pääosin jo valmisteilla olevia lakien kokonaisuudistuksia sekä direktiivien täytäntöönpanoon liittyviä esityksiä. Säädösten tarkkaa antamisajankohtaa ei ole mahdollista tässä vaiheessa arvioida.

Suunnitelmassa on eroteltu direktiivien täytäntöönpanoon liittyvät ehdotukset (d) ja Suomea sitovan kansainvälisen veloitteen toteuttamiseen liittyvät ehdotukset (kv).

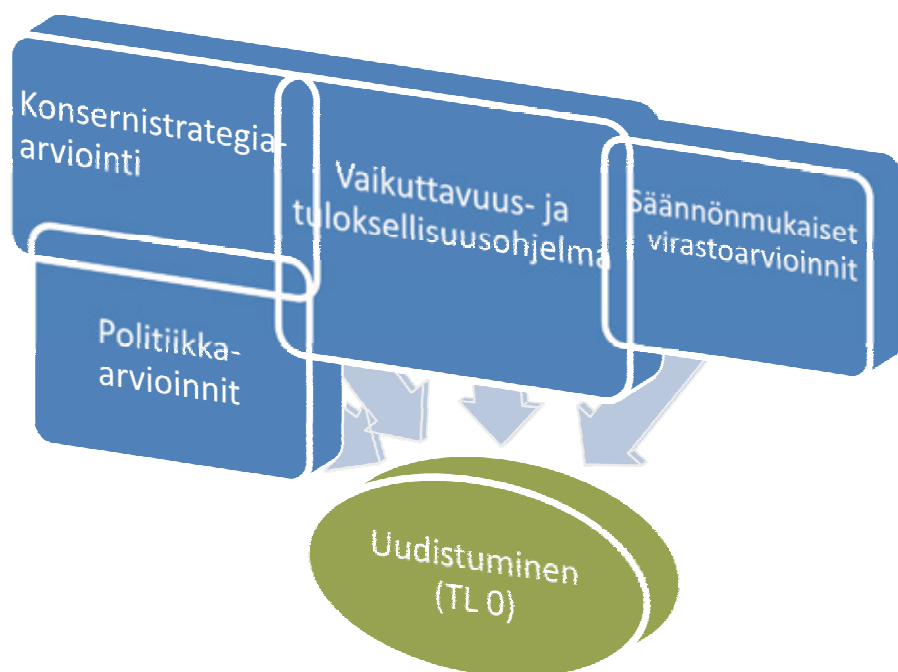
1. HE ulkoavaruuteen lähetettyjen esineiden rekisteröimistä koskeva yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (kv)
2. HE Finnveran kotimaan rahoitusta koskevan lainsäädännön uudistamiseen liittyväksi lainsäädännöksi
3. HE maahanmuuttajien kotouttamisesta annetun lain 6 luvun muuttamisesta
4. HE laiksi elinkeinotoiminnasta
5. HE laiksi tavaramerkkilain muuttamisesta (osin d)
6. HE patenttilaiksi (kokonaisuudistus)
7. HE kaupparekisterilaiksi
8. HE kirjanpitolaiksi (kokonaisuudistus)
9. HE tilintarkastuslain muuttamisesta (d)
10. HE laiksi liikesalaisuuksien suojasta (d)
11. HE merimiesten vuosilomalaiksi (kokonaisuudistus)
12. HE laiksi lasten kanssa työskentelevien henkilöiden rikostaustan selvittämisestä (kokonaisuudistus)
13. HE laiksi yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain muuttamisesta
14. HE sähköiseen viestintään liittyvien välitystietojen käyttöön liittyvien säännösten siirtämisestä tietoyhteiskuntakaaresta yksityisyyden suojasta työelämässä annettuun lakiin (ns. Lex Nokia – säännösten siirtäminen työelämän osalta)
15. HE tuotesäätelyn uudistamiseen liittyväksi lainsäädännöksi (kokonaisuudistus, d).
16. HE kuluttajapalveluiden turvallisuutta koskevaksi lainsäädännöksi (kokonaisuudistus)
17. HE laiksi julkisista hankinnoista (kokonaisuudistus, d)
18. HE kilpailulain muuttamisesta (d)
19. HE maakaasumarkkinalaiksi (kokonaisuudistus)
20. HE sähkökaupan datahubin perustamiseen liittyväksi lainsäädännöksi
21. Työelämänsäännösten uudelleenarviointi myöhemmin sovittavalla tavalla

7 Arviointisuunnitelma

Kehyskaudella suunnitellaan toteutettavaksi tarpeellisia konsernistrategian, politiikkalohkojen sekä virastojen arviointeja taloudellisten reunaehtojen mahdollistamassa laajuudessa. Konsernistrategian sekä politiikkalohkojen arvioinnit toteutetaan hallituskauden lopulla. Työ- ja elinkeinoministeriö pyrkii lisäksi arvioimaan määrääjoin säännönmukaisesti ulkopuolisen tahon toimesta konsernin yksiköt erityisesti niiden vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden toteamiseksi ja parantamiseksi. Erityinen huomio kehyskauden arvioinneissa on niiden fokuksen suuntaaminen hallitusohjelman mukaisen vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaan edellyttämään tarkasteluun.

Arvioinneista johdetuilla toimenpiteillä pyritään aikaansaamaan konsernistrategian tavoitelinjauksen mukaista uudistumista. Arvioinnit rahoitetaan eri lähteistä mm. tuottavuusrahasta, tutkimus- ja selvitysrahoista sekä virastojen tai ministeriön toimintamenoista.

Arviointisuunnitelman kehikko

Laitosarvioinnit	Arviointitarve kehyskaudella	Kustannusarvio
Finpro ry	2016 (edell 1996)	150 000
GTK	2016 (edell 2010)	150 000
VTT	2017 (edell 2010)	150 000
Finnvera Oyj	2018 (edell 2012)	200 000
Tekes	2018 (edell 2012)	200 000
Suomen Teollisuussijoitus Oy	2019 (edell 2013)	100 000
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto	2015–2016	
Kilpailu- ja kuluttajavirasto	2017–2018	
Politiikka-arvioinnit	Arviointitarve kehyskaudella	
Elinkeino- ja innovaatiopolitiikan alueellinen toimivuus ja vaikuttavuus	2014	100 000
T&K- ja pääomasijoitusten verokannustimen vaikuttavuus	2014	30 000
Kaivoslain toimivuus	2014	50 000
Innovaatiojärjestelmän arviointi	2015	200 000
Matkailustrategian 2020 toteutumisen väliarviointi	2016	30 000
Muotoiluohjelman väliarviointi	2016	30 000
Elinkeinopolitiikan toimenpiteiden tuloksellisuuden arviointi	2017	200 000
Aluekehitysjärjestelmän kokonais-arviointi	2015	

8 Riskien hallinta

Työ- ja elinkeinoministeriö on keskeinen suomalaisen työ- ja elinkeinoelämän toimintaympäristön rakentaja. Viime vuosien yleinen taloudellinen kehitys ja heikentynyt työllisyystilanne ovat entisestään luoneet akuutteja haasteita hallinnonalan politiikkatoimien osuvuudelle ja toimeenpanon nopealle vaikuttavuudelle. Toimintaympäristön muutosten ennakointi ja muutoksiin liittyvä nopea reagointi on entistä tärkeämpää työllisyyden ja taloudellisen kasvun aikaansaamiseksi.

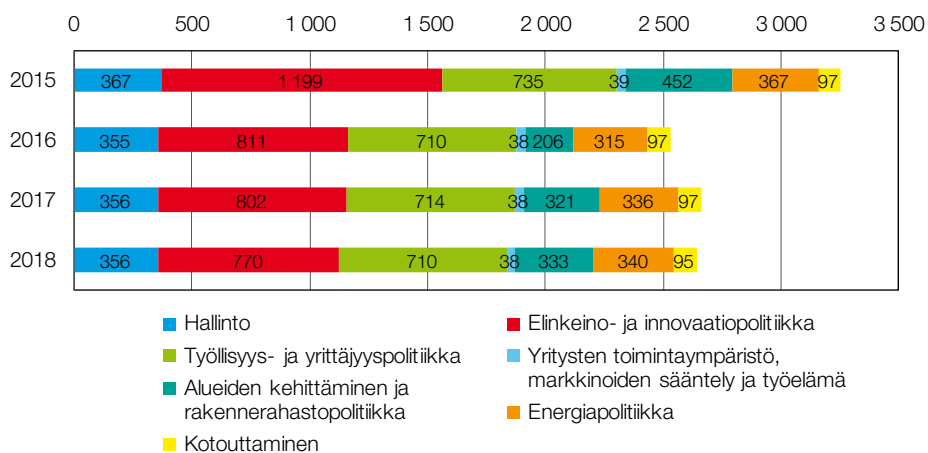
Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumiselle luo pohjan politiikkatoimien onnistunut valmistelu sekä lainsäädäntötyön nopeus ja tarkkuus. Lainsäädännöllä on pyrittävä siihen, ettei se enää lisää toimijoiden hallinnollista taakkaa. Myös asioiden onnistuneella viestinnällä sekä toimijakentän sitouttamisella on vaikutusta tavoitteiden toteutumiseen. Poliitiikkatoimien täytäntöönpanossa ja toiminnan tuloksellisuutta arvioitaessa ministeriöllä on keskeinen rooli. Valtioneuvoston asettamat tavoitelinjaukset ja edellytetyt toimenpiteet on kytkettävä saumattomasti ja tehokkaasti hallinnonalan ohjaukseen ja toimeenpanoon. Toimijakentän kanssa on tehtävä tiivistä yhteistyötä. Supistuvat henkilöstöresurssit edellyttävät osaamisen kohdentamista ja varmistamista sekä henkilöstön liikkuvuuden edistämistä. Työn- ja verkostojen johtamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Nopeat ad hoc tilanteet edellyttävät johtamisessa toiminnan priorisointia ja tehtävien delegointia sekä tekijöiltään laajempia toimenkuvia ja osaamista. Viestintään kiinnitetään erityistä huomiota ja vuorovaikutusta lisätään toimeenpanon onnistumisen varmistamiseksi.

Hallinnonalan toimijoiden on uudistettava organisaatioitaan, rakenteitaan ja palvelujaan sekä toimintatapojaan ja prosessejaan toiminnan tehostamiseksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi. Käytettävissä olevat voimavarat on suunnattava ydintoimintaan mm. tuottavuuskasvun aikaansaamiseksi. Toiminnallista ketteryyttä edellytetään kaikilla tasoilla ja toiminnalla on pyrittävä edesauttamaan myös toimintaympäristön hallinnollisen taakan vähentämiseen. Toiminnan ja tuloksellisuuden seuranta edellyttävät nopeita ja relevantteja seurantaindikaattoreita tiedolla johtamisen tueksi. Henkilöstön johtamiseen ja työssä jaksamiseen kiinnitetään entisestään huomiota.

9 Resurssit

Työ- ja elinkeinoministeriön arvio vuosien 2015–2018 resursseiksi perustuu valtio-neuvoston vuosien 2014–2017 valtiontalouden kehyspäätökseen. Laskelmissa on otettu huomioon toimintaympäristön ja vuoden 2013 aikana kehyspohjiin tulleet teknislouhteiset muutokset.

Arvio politiikkalohkojen resursseiksi vuosina 2015–2018 (milj. euroa)

Tekijät Författare Authors		Julkaisuaika Publiceringstid Date	
Arbets- och näringsministeriet Enheten för koncernstyrning		Februari 2014	
		Toimeksiantaja(t) Uppdragsgivare Commissioned by	
		Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy	
		Toimielimen asettamispäivä Organets tillsättningsdatum Date of appointment	
Julkaisun nimi Titel Title			
Arbets- och näringsministeriets verksamhets- och ekonomiplan för 2015–2018			
Tiivistelmä Referat Abstract			
Verksamhets- och ekonomiplanen för 2015–2018 är en central handling i Arbets- och näringsministeriets planering av koncernens verksamhet. Syftet med handlingen är att stödja koncernens verkningsgrad och ge grunder för uppgörandet av rambeslutet för statsekonomi och den årliga budgetpropositionen. Syftet med verksamhets- och ekonomiplanen är att säkerställa regeringsprogrammet och dess strategiska verkställighetsplan samt att koncernstrategin och andra strategier som styr verksamheten är i linje med varandra och är kopplade till den ekonomiska planeringen.			
Kontaktpersoner vid Arbets- och näringsministeriet: Enheten för koncernstyrning/Mika Niemelä, tfn 029 506 2135 (fornamn.efternamn@tem.fi)			
Asiasanat Nyckelord Key words			
Verksamhets- och ekonomiplan, anslagsramar, budget			
Painettu julkaisu Inbunden publikation Printed publication		Verkkojulkaisu Nätpublikation Web publication	
ISSN	ISBN	ISSN 1797-3562	ISBN 978-952-227-829-6
Kokonaissivumäärä Sidoantal Pages		Kieli Språk Language	
45		Suomi, Finska, Finnish	
Julkaisija Utgivare Published by			
Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy		Vain sähköinen julkaisu Endast som elektronisk publikation Published in electronic format only	

Tekijät Författare Authors		Julkaisuaika Publiceringstid Date	
Ministry of Employment and the Economy Corporate Steering unit		February 2014	
		Toimeksiantaja(t) Uppdragsgivare Commissioned by	
		Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy	
		Toimielimen asettamispäivä Organets tillsättningsdatum Date of appointment	
Julkaisun nimi Titel Title			
Operation and Financial Plan of the Ministry of Employment and the Economy for 2015–2018			
Tiivistelmä Referat Abstract			
The Operation and Financial Plan (OFP) for 2015–2018 is a central document for planning activities with-in the Ministry of Employment and the Economy group. The purpose of this document is to support said group's effectiveness and provide groundwork for the preparation of the central government budget frameworks and the annual state budget proposal. The objective of the OFP is to ensure that the Government programme and its strategic implementation plan, as well as the group strategy and other strategies guiding the group's activities, cohere with each other and are linked with general economic planning.			
Contact persons within the Ministry of Employment and the Economy: Corporate Steering unit/Mika Niemelä, tel. +358 29 506 2135 (e-mail address format firstname.lastname@tem.fi, with umlauts removed)			
Asiasanat Nyckelord Key words			
OFP (Operational and Financial Plan), spending limits, budget			
Painettu julkaisu Inbunden publikation Printed publication		Verkkojulkaisu Nätpublikation Web publication	
ISSN	ISBN	ISSN 1797-3562	ISBN 978-952-227-829-6
Kokonaissivumäärä Sidoantal Pages		Kieli Språk Language	
45		Suomi, Finska, Finnish	
Julkaisija Utgivare Published by			
Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet Ministry of Employment and the Economy		Vain sähköinen julkaisu Endast som elektronisk publikation Published in electronic format only	

Työ- ja elinkeinoministeriön toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2015–2018

Vuosien 2015–2018 toiminta- ja taloussuunnitelma on keskeinen asiakirja työ- ja elinkeinoministeriön konsernin toiminnan suunnittelussa. Asiakirjan tarkoituksena on tukea konsernin vaikuttavuutta ja antaa perusteita valtiontalouden kehyspäätöksen ja vuosittaisen talousarvioehdotuksen laadintaa varten.

Toiminta- ja taloussuunnitelman tarkoituksena on varmistaa hallitusohjelman ja sen strategisen toimeenpanosuunnitelman sekä konsernistrategian ja muiden toimintaa ohjaavien strategioiden yhdensuuntaisuus ja kytkeytyminen talouden suunnitteluun.

Verkkojulkaisu
ISSN 1797-3562
ISBN 978-952-227-829-6

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY